I. Lettres

1716 – 1899

Bu Kitap Hakkında

Bu kitapta yer alan bütün mektuplar fiziksel özgün belgelere dayanır. Belgeler zaman içinde birbirinden ayrı müzayede, antikacı ve özel kaynaklardan edinilerek Neruda Archives bünyesinde bir araya getirilmiştir; burada korunmakta, sayısallaştırılmakta, işlenmekte ve kamuya açılmaktadır.

Mektuplar bu kitapta yorum yapılmadan sunulmaktadır.

Çevriyazıları ve çevirileri özgün metinleri mümkün olduğunca sadakatle izler. Bu nedenle anlatım bozuklukları, tekrarlar, çelişkiler ve metinlerin diğer özellikleri düzeltilmemiş ve pürüzsüzleştirilmemiştir. Özgün metinde akrabalığın ayrıntıları belirtilmediğinde, 'amca' ve 'teyze' ile 'kayınbirader' ve 'yenge' bu ayrıntıları kesinleştirmeyen çeviri karşılıkları olarak kullanılmıştır.

Okunabilen silintiler üstü çizili metin olarak korunmuştur. Köşeli ayraçlar içindeki kısa ibareler, özgün belgelerin okunamayan, günümüze ulaşmamış veya başka biçimde bozulmuş bölümlerini belirtir.

Adres yüzlerinin ve posta bilgilerinin çevirilerine, mektubun asıl içeriğinin devamını oluşturmadıkları sürece yer verilmemiştir.

Her mektubun sonunda, özgün belgenin taramalarına ve Neruda Archives bünyesindeki eksiksiz arşiv kaydına doğrudan bir bağlantı (örneğin NRA-L-000024) bulunur.

Gösterilen bütün özene rağmen çevriyazılar ve çeviriler hata içerebilir. Hataların bildirilmesi ve düzeltme önerileri memnuniyetle karşılanır.

1

Almanya · 1846
Oeffingen

Oeffingen Yerel Okul Müfettişliğine
Yüksek makamınızın bu ayın 1'i tarihli saygıdeğer yazısında, okul devamsızlıkları konusunda okul kurulu toplantısının mümkün olan en kısa sürede, hatta bir okul gününde yapılması istendiğinden, bu ayın 10'unda kilisede toplantının ayın 12'sinde sabah dokuz buçukta okul binasında yapılacağı duyuruldu; ayın 11'inde de bu nedenle bir toplantı yapıldığından, o toplantıda ayın 12'sinde yapılacak toplantı bildirildi;
Aşağıda imzası bulunan kişi, saat dokuz buçuktan on buçuğa kadar bekledi ve yalnızca bir üye, Joh. Mayer, geldi.
Bu nedenle yüksek makamınıza, yukarıda belirtilen konuda artık başka bir toplantı yapılmayacağı bildirilir; yüksek makamınız şimdi okul meselesi hakkında bana daha uzun bir yazıyla başvurmak isterse bunu yapabilir. Bir şey yapılacaksa, buradaki makama bir soru yazısı gönderilmelidir.

No. 210
Oeffingen, 13 Kasım 1846.
[okunamayan imza]
[Yaprağın alt yarısında yazılar yoğun biçimde üst üste yazılmış ve üzerleri çizilmiştir; kesintisiz bir metin güvenilir biçimde çıkarılamaz. Yalnızca bazı parçalar okunabilmektedir:]
Oeffingen belediye başkanı
okul kurulu üyeleri
papaz bey ve Schultheiß
hastalık nedeniyle
okul devamsızlıkları hakkında
süregelen gündelikçilik nedeniyle
13 Kasım 1846.

Dış yüzündeki not
Johann
Mayer, buradan

2

Bohemya · 1874
Budech / Budy

Skoky'deki Sayın Demirhane Müdürü Bey!

Tanrı sizi selamlasın!

Ben, aşağıda imzası bulunan kadın, size Çek usulü teşekkür ediyorum, sayın beyefendi, çünkü size bir rica ve dilekle gelip yalnızca kocamın ayda ne kadar kazandığını sormak istediğimde, kazancından geçimim için bana neredeyse hiçbir şey vermemesine rağmen, bana haber gönderip ~~beni dışarı atacağınızı~~ benimle ofisinizin kapılarını iki elinizle kırıp çıkaracağınızı söylediniz; nedenini de bilmiyorum; bence bununla size o kadar büyük bir kötülük etmiş değildim.

2. Bana, beni hapse attıracağınız söylendi; gösterdiğiniz bütün bu ilgi için size teşekkür ediyorum.

3. Bana, üzerime birini tutup beni dövdürteceğiniz söylendi

4. Kocama, bana, o kaltağa, tek bir kreuzer bile vermemesini ve o kaltağın yanında kalmamasını, sizin, sayın beyefendi, yanına bir ev idarecisi alabilsin diye ona bizzat bir ev vereceğinizi söylediniz.

Şimdi, sayın beyefendi, bunu ona kendi ağzınızdan söylediğinizden beri Kozárna'daki demirhanede kadın bekçinin yanında kalıyor, evde de benim evimi kilitledi ve anahtarları fabrikanızda yanında tutuyor. Size teşekkür ediyorum. Size teşekkür ediyorum. Size teşekkür ediyorum.

Ama bence ben size hiçbir zaman tek bir adımımla ya da hareketimle bile kötülük etmedim, oysa siz, sayın beyefendi, bana o kadar çok ve o kadar çok kötülük ettiniz ve benimle o kadar çok ilgilendiniz Tanrı'yla kalın, size Çek usulü teşekkür ediyorum!

Bir kez daha Tanrı'yla kalın!

Buda'da, 10 Mayıs 1874

Saygıyla

Marie Šoulová,

Budech'te.

3

Fransa · 1834
Toulon

Toulon, 1 Mart 1834

Sevgili dostum,

Mektubunu aldım ve anneme karşı davranışın için sana teşekkür ediyorum. Ona karşı çıkmamakla ve bu konuda bildiğin her şeyi söylememekle iyi ettin. Böylece her şey kapanacak; bundan sana ancak senden yıllık ödemeyi istediğinde söz edecek.

Sana verdiğim zahmete üzülüyorum, dostum, ama biliyorsun ki hoşuna gidebilecek her şeyi büyük bir sevinçle yapardım.

Bazı gazeteler bu bölgede karışıklıklar yaşadığımızı söylemiş gibi görünseler de böyle bir şey yok, tam tersine burada her şey çok sakin ve uzun zamandır herkesin hor gördüğü yedi sekiz kötü kişi dışında burada herkes doğru düşünüyor, huzuru seviyor.

Son iki gündür birkaç düellomuz oldu, ama mesele kadınlardı, siyasi işler değil; gençlikte insanın içindekini atması gerekir, bizim düşüncesiz gençlerimiz birbirlerinin kafasına kurşun göndererek eğleniyorlar.

Onarımlarıma devam etmek için hava hâlâ dünyanın en güzel havası, ama iki ay dolmadan hazır olabileceğimden çok şüpheliyim, zavallı fırkateyn kötü durumdaydı.

Lütfen hanımına ve dostlarımız Gely ile Mandel'e benden selam söyle

Hoşça kal, dostum.
Darricau

4

Fransa · 1839
Montroy

Montroy, 5 Ocak 1839

İLÇE
La Rochelle.
KANTON
La Jarrie.
La Jarrie Kantonu Barış Yargıcı,
Sayın Beye

Sevgili Henri, La Rochelle'de ve çevresinde olup bitenlerin ayrıntılarını size vermekte acele ediyorum, çünkü olaylar ağızdan ağıza dolaşırken gerçekte olduklarından daha ciddi bir hâl alıyorlar: yine de bunlar sonuçsuz kalmıyor ve gelecek için kaygı doğuracak nedenler yaratıyor; bahane tahılın pahalılığıydı.

Bu ayın ilk günü La Rochelle belediye binasında büyük bir kalabalık toplandı, ekmeğin ucuzlamasını ve uzun zamandır sürüp giden tahılın gemilere yüklenmesinin engellenmesini istiyordu; toplananların sayısı öylesine arttı ve öylesine tehditkâr oldular ki belediye binasını işgal ettiler ve onları çıkarmak için düzenli ordudan iki bölük yürütmek gerekti. Prefekt burada değil, yerine prefektlik kurulu üyesi Desnobles bakıyor, milletvekili olan belediye başkanı Pasteau da burada değil, yerine birinci yardımcısı, mimar Bay Goud bakıyor; iyi ama zayıf bir adam ve bu koşullarda önlem alabilmek için o anın sonuçlarını kavrayabilecek biri değil.

Belediye binasından çıkarılan kalabalık görüşmeye girişti ve yardımcıyı düzenli orduyu kullanmakla suçladı; ordu kullanılırsa bunun ağır sonuçlar doğuracağını, kan dökületeceğini, artık buğdayın dışarı çıkarılmamasını istediklerini, halkı aç bırakmak isteyen istifçiler bulunduğunu ve buğdayın düşmanlarımız İngilizlere gönderildiğini söylediler.

Kenarında:
Olayları anlatırken size şunu söylemeyi unuttuğumu fark ediyorum: ayın ilk günü, salı günü, yardımcı tahılın dışarı çıkarılmayacağına söz verince askerler de kalabalık da çekilmişti ve her şey ancak perşembe günü yeniden başladı.

Yardımcı, yalnızca Ulusal Muhafızların kullanılacağına ve tahılın gemilere yüklenmesinin engelleneceğine söz verdi; tehditler karşısında verilen bu düşüncesiz tavizlerin etkisi, halkın öfkesini yatıştırmak ve sayısını azaltmak şöyle dursun, tam tersi ~~değil~~ oldu; ertesi gün kitle daha da sıklaşmıştı ve görünüşe göre isyancılar, yetkililerin önlemlerinin askıya alınmasından yararlanıp komşu yerleşimlere çağrı yapmışlardı. Nitekim ayın ikisinde saat onda La Rochelle'e

giderken Dompierre'den geçtim; orada 300'den fazla kişilik bir kalabalık vardı, sabahtan beri La Rochelle'e gidecek buğday ve un yüklü bütün arabaları durdurmuşlardı, arabaları korumak için nöbetçiler dikildi, hiçbir hırsızlık, hiçbir hasar olmadı; Dompierre'deki bu kalabalık, yerel yetkililerin isteğine karşı, genel alarm davulu çalınarak ve tehlike çanı çalınarak toplanmıştı.

Ben geçer geçmez Dompierre'de toplanan kalabalık La Rochelle'e yöneldi, bu şehrin yetkilileri haberi alınca Kraliyet Kapısı'nı kapatmak istediler, ama bir yandan Dompierre'den gelen, öte yandan La Rochelle'den gelen kalabalık muhafızları aştı ve bu kitle belediye binasını tehdit etmeye başladı. Tek bir Ulusal Muhafız bile görev başında değildi, tek bir jandarma, düzenli ordudan tek bir bölük bile yoktu, buna rağmen garnizon komutanı nöbet yerlerini takviye ettiriyordu; general birkaç kez belediye başkanına tamamen hazır 1100 askeri emrine vermeyi teklif etmişti (kışladan çıkmalarına izin verilmiyordu), yardımcı kan döktürmek istemediğini söyledi.

İsyancılar o zaman güçlerinin çok büyük olduğunu düşündüler ve saat 12, öğle civarında istifçi sayılanların evlerine yönelmeye başladılar; Bay Dutertre'in evinde (Cormereau adında birinin önderliğinde, sopalarla (kapıları kırıp açtıktan sonra) küçük şişeleri kırdılar (kendisi eczacıdır), bunlar hemen alev aldı, kitaplarını yırttılar, yangın diye bağırıldı, yangın pompaları geldi ve bunun devamı olmadı. Genel alarm davulu çalındı.

L'évêque adında birinin evine gittiler, bütün kitaplarını yırttılar, birçok şeyi kırdılar ve parçaladılar.

Kenarında:

Saint-Jean-d'Angély'den ve Rochefort'dan piyade, Niort'dan zırhlı süvari getirilmesi için haber gönderildi. Bugünden itibaren ekmeğin ucuzlayacağını bildiren bir duyuru asıldığını bana temin ettiler.

Oradan Büyük Saat'in yakınında un tüccarı olan fragneau adında birinin evine gittiler, çeşitli şeyleri kırıp kitaplarını yırttılar, coniée ile martin'in evlerine de gittikleri söyleniyor

Birkaç Ulusal Muhafız toplanınca, isyancıların cephaneliğin doğusundaki yardımcının, Goud'un, evine yönelecekleri kendilerine bildirildi; on beş Ulusal Muhafız oraya gitti, varır varmaz isyancılar geldiler, muhafızları adeta ayakları altında ezdiler, kapıları kırıp açtılar, kepenkleri parçaladılar, eve girdiler, yatakları parça parça yırttılar, koltukları, sandalyeleri, kanepeleri, aynaları, dolapları ve ellerine geçen her şeyi parçaladılar, çamaşırları ve değerli eşyaları pencereden attılar, kısacası şehrin en iyi döşenmiş evlerinden birini bir anda boşalttılar, kayıp 40,000 f olarak tahmin ediliyor

Yardımcıya uğradığı felaketi haber vermeye geldiler ve sonunda, söylendiğine göre ağlayarak, prefektlik kurulu üyelerinden birinin ısrarıyla general ve

jandarma için bir görevlendirme emri imzalamaya karar verdi. İsyancılar belediye başkanının kapısına varmış ve kapıları kırıp açmaya başlamışlardı ki düzenli ordu, jandarma ve Ulusal Muhafızların bir bölümü geldi, bir anda dağıtıldılar; söylendiğine göre general D'hautpoul, şimdi usulüne uygun yetkim var (artık taviz yok), herkesi dağıtmak gerek, dedi. Gerçekten de bir anda her yöne geri püskürtüldüler, dağılmaları için yapılan uyarılardan sonra havaya üç yaylım ateşi açıldı; ikinci kattaki penceresinde bir ka[dının] öldürüldüğü ve bir gencin böğrüne kurşun isabet ettiği söyleniyor, bu da muhtemel görünüyor.

Kapılar kapandı, devriyeler çarşamba gününün geri kalanı ve onu izleyen gece boyunca dolaştılar; 40 kişinin tutuklandığı ve bazılarının üzerinde Bayan goud'a ait mücevherler bulunduğu söyleniyor.

Perşembe günü 1500 isyancının braud'a ve Marans yönüne ilerlediği ileri sürüldü; niort ve fontenai'den süvari getirildiği de söyleniyor. Size söyleyebileceğim her şey bu.

Benim kantonumda en ufak bir hareketlilik olduğundan bile söz edilmedi. Dostum, kendiniz ve sevgili eşiniz için bütün ailemin içten dostluğuna dair bu güvenceyi kabul edin

Guigne

5

Fransa · 1829
Limoges

Limoges, 1 Aralık 1829

Sevgili félicite, sana daha önce yazmadıysam bu, seni unuttuğumdan değil, nerede olduğunu, étagnac'ta mı yoksa cherounac'ta mı olduğunu bilmediğimdendi. 17 Eylül'de Limoges'a geldim, Saint-Junien'de geceledim.

Sana söyleyeceğim, Bay palaud'nun evinde bana çok yakınlık gösterdiler ve neredeyse hepsi arabaya kadar gelip sanki kızlarıymışım gibi beni arabacıya emanet ettiler. Arabaya bindiğimde Bayan palaud bana büyük bir şeker parçası getirdi, susuzluğu giderdiğini söyledi, gönülden kabul ettim. Sonra bana pek yakışıklı bir delikanlı olan Bay Duriveau ile evli annette'in adresini verdi. Kayınpederi ona burada olduğumu söylediği için beni görmeye geldi ve her geldiğinde bana haber gönderiyor, hep şöyle diyor: Kuzenim, parmaklıkları kırmamı ister misiniz, sizi dışarı çıkarırım.

Sevgili dostum, sana söyleyeceğim, bu yeri bulduğum için pek şanslıydım. Bizim oralardan birçok rahibenin bulunduğu bir manastırdayım, onları tanımıyorum, ama tanıdığımız kişilerden konuşuyoruz ve tanıdığım kişilerden konuşabildiğim için çok mutluyum, çünkü kişilerden konuşamasaydım pek fazla sıkılırdım. Saint-Junien'den Bayan Bernard olan Rahibe delfine var, çok iyi huylu biri. Bana etagnac'tan söz ediyor ve eski papaz olan amcasının zamanında oraya çok sık gittiğini söylüyor.

Kısacası sevgili dostum, hepsi sevimli, sayıları otuz altı, iki rahibelik öğrencisi ve üç aday var. Başrahibe hanım, Bayan mousnier suisson'un yeğeni oluyor, büyüleyici, çok yumuşak huylu, sevimli, yardımsever, kısacası gereken bütün nitelikleri taşıyor. Bana çok yakınlık gösteriyor, onu en saygıdeğer insanı ne kadar sevebilirsen o kadar seviyorum. Bana hep, sizi aramızda tutmayı çok istiyorum, diyor, ben de yanında kalmak için duyduğum bütün isteği ona gösteriyorum. Eşine az rastlanır bir güzelliği var, daha otuz yaşında.

Burada kalmayı çok isterdim, ama Rahibe vouvé bana iki kez yazdı ve onun yanına gitmemi çok istiyordu. İnsan bir kuzeninin yanında yabancı kadınların arasında olduğundan her zaman daha iyi olur, hele onun tarikatında dışarı çıkılabiliyorken burada yeminler edildikten sonra artık hiç dışarı çıkılmıyor.

annette palaud her pazar beni görmeye geliyor, dışarı çıkmama izin verilmesini çok isterdi, ama bu pek mümkün değil, beni öyle herkese emanet etmiyorlar. Onunla bir kez dışarı çıktım.

Burada bana bir rahibe gibi davranılıyor, pek sevimli olan Bayan debrette'i görmeye gittiğim zamanlar dışında neredeyse kimseyi görmüyorum. Benimle

çok ilgileniyor, benim de rahibe olmamı çok istiyor. Bu düşünceyi pek övgüye değer buluyorum, çünkü sevgili dostum, dünyada ne yapabilirim? Çok onurlu olan ve insanın Tanrı'nın gözünde çok daha iyi görüldüğü bu hayatı benimsemek benim için yüz kat daha iyi olmaz mı?

Sana söyleyeceğim, kapıcı kadın gelip Bay leclere'in beni görüşme odasında görmek istediğini söylediğinde çok şaşırdım. Onu parmaklığın ardından görmek beni çok mutlu etti, çünkü kuzenime sarılabilmem için kapıyı açmak istemediler. Böylece görüyorsun, sevgili dostum, sokaklarda dolaşmaya çıkmam gibi bir tehlike yok, buna üzülmüyorum da, çünkü buradan çıkmak istemiyorum.

Beni rahatsız eden tek şey, kış yaz sabah beşte kalkmanın gerekmesi, ama başrahibe hanım her sabah odama bir yardımcı rahibe gönderiyor, bana ışık getiriyor. Sonra çok sık günah çıkarmak gerekiyor; ruhani rehberim piskoposun katedral kurulu üyelerinden biri, pek genç, çok sert. Bana genel bir günah itirafı yaptırdı, emin ol beni iyice çileden çıkardı, dinim konusunda yeterince bilgili değildim, her gün türlü türlü dindarlık kitapları üzerinde çalışmam gerekiyor.

Hoşça kal, sana sarılıyorum
Christine

Adresim, Limoges'da Saint-Étienne Köprüsü yakınındaki Meryem'in Ziyareti Manastırı'nda Christine. Sana söyleyeceğim, burada olduğumdan beri akrabalarım beni étagnac'tayken olduğundan daha sık görmeye geliyorlar, çünkü emin ol çok şaşırıyorum [...]

Rahibe vouvé bana onbaşı olan erkek kardeşimin adresini verdi, ama kuzenim onun daha önce iaşe ve barınma işlerinden sorumlu çavuş olduğunu söylüyor, lütfen bana adresini mümkün olan en kısa sürede ver

6

Fransa · 1829
Paris

Paris, 24 Haziran 1829

Beyefendi,

Şehrinizde kuaför olan Bay meunier hakkında bana bilgi vermeyi lütfeder misiniz diye rica etmek için size yazıyorum. Ona yazalı bir aydan fazla oldu ve mektubuma hâlâ cevap vermedi, bu beni büyük bir kaygıya düşürüyor, çünkü yanına gitmek üzere yola çıkan kızım hakkında bana haber vermesini istemiştim. Kızım 29 aylık küçük bir kız çocuğuyla yola çıktı ve hamile, bugün yarın doğum yapmayı bekliyor.

Gideli iki ay oldu, ikisinden de hiçbir haber almıyorum; bu yüzden beyefendi, ne şekilde olursa olsun bana mümkün olan en kısa sürede cevap vermeniz için size yalvarıyorum. Böylece beyefendi, büyük kaygı içindeki bir anneyi minnettar bırakacaksınız, hele ona yanına gelmesi için yalvaran kendisiyken. Size ne kadar minnettar kalacağımı hayal edemezsiniz.

Saygı ve hürmetle, pek alçakgönüllü ve itaatkâr hizmetçiniz olmaktan onur duyarım
mon roix'in karısı C.l.s.p

Size adresimi yazacağım
Bayan mon roiy
Rue des petits st Jean
No. 4, gros caillou, Paris.

Beyefendi, Bay meunier hakkında bilgi almak için Bay d'assiy'yi çağırmak mümkünse, işte Bay d'assiy'nin adresi: rue beau veau No. 6.

Sonradan düşülen resmî kayıt
CN 322/1

30 Haziran'da alındı
1 Temmuz'da Bay Silvestre'e yazıldı
4 Temmuz'da cevap verildi

Dış yüzündeki resmî talimat
Bay Silvestre'den Bay d'assy'yi çağırmasını istemek; onu yarın bekliyor [...].

7

Cezayir · 1845
Cezayir

Rue Cléopâtre
Cezayir'de
Cezayir, 20 Şubat 1845
Gelas ~~& Roux~~
Sevgili babam,
Bu sabah bu ayın 20'sinde damgalanmış mektubunuzu aldım, cevap vermekte acele ediyorum.
Sevgili erkek kardeşim Louis'den söz etmek için ~~önceden~~ ayrılışını nasıl açıklayacağına dair bana bir şey ulaşmasını beklediğimi size zaten söyledim; bu konuda her türlü çekincemi saklı tutuyorum.
Burada 10 Aralık'ta şöyle ayrıldık
yanında götürüyor
1. Grenier kardeşlere eski c/ hesabından borçlu olduğu 7000 frank
2. 7000 frank ve faizleri, karısının çeyizi
3. Benim hesabıma semirdiği, yattığı, eğlendiği için kendisine hediye ettiğim 15000 f
4. Ailesinin verdiği borcun tutarı, 24,000 f
Toplam 53,000 f, bu genç adamın sadece ve sadece yolunda beni bulduğu için sahip olduğu para.
Üstlendiğim taahhütler ve Daudier'nin lehimize f. 408, 30 tutarında bir hesabı onaylaması sonucunda, kız kardeşimin sırtındaki gömleklere, hatta içine tükürdüğü çarşafa kadar ödemeyi ben yapıyorum; kendisini hep kayırılan oğul saymış biri olarak şimdi kendimi budalaların kralı saydığımı sizden gizlemiyorum ve bunu hak etmediğime iyice inanıyorum.
Bu yüzden sakince size şunu söylüyorum: poliçe düzenleyenlere para göndermem gerektiğinden, üzerinize ibrazdan 20 ve 30 gün sonra vadeli, her biri 1000 franklık iki poliçe çektim ve üzerlerine masrafsız kaydı koymadım, çünkü kız kardeşim, eniştem ve erkek kardeşim bana 23 Ocak'ta ~~bir tanc tebliğ etmek~~ bir mahkeme çağrısı tebliğ ettirmek için anlaştılar. Onu çerçevelettim, isteyen gelip görebilir, Lucien adli tebligat görevlisine gitti
Bu düzenlemelerim hoşunuza gitmiyorsa, hiç kullanmasam da itibarı iyi olan imzamın gereğini yerine getirmeyerek sıkıntılarımı artırmamanızı rica ediyorum: borçlu olduğumu düşündüğünüz her şey için masrafları bana ait olmak üzere üzerime poliçe çekin, poliçeleriniz ödenecek ve daha sonra belki siz de benimkileri ödersiniz.

Bu çok can sıkıcı, hatta üzücü, daha sonra kimin haklı olacağını göreceksiniz. Miras beklemiyorum, hele herkes bana ihanet ederken kendi kendime yetmek zorundayım.

Buna rağmen benim için kaygılanmayın, ticaretimden memnunum, akrabalarımdan farkım bu; gülenleri kendi tarafıma çekmeyi kuşkusuz başaracağım, yalnızca ailemi bütün bunlara karıştırdığıma pişmanım.

Yine de çocuklarınız arasında sizi en çok seven benim ve tek üzüntüm, bağbozumunda size sarılmaya muhtemelen gelemeyecek olmam, ama bundan umudumu kesmiş değilim. Bir ay sonra bileceksiniz.

Anneye ve aileye iyice sarılın ve pek içten sevgimin ~~güvencelerini~~ güvencesini kabul edin

Oğlunuz

A Gelas

Roux'nun bana tebliğ ettirdiği mahkeme çağrısında, tasfiye memuru olarak yürüttüğüm işlerin bilgisini kendisine vermeyi reddettiğim yazıyordu, oysa her gün evdeydi, mektuplarını orada yazıyordu, daha önce hiç yapmadığı bir şeydi bu.

Küçük erkek kardeşim, adli tebligat görevlisinin evime girdiğini görür görmez, sevinçten ışıldayarak gelip Sylvie'ye bunun bende ne etki yarattığını sormaktan daha acele bir iş bulamadı; bunu 3 gündür bildiğini söylüyordu (evimden ayrıldıktan bir gün sonra olduğuna dikkat edeceksiniz), bu genç adam çok ilerleyecek.

EKLİ MEKTUP

Cezayir, 20 Şubat 1845

Sevgili kayınpederim,

Bütün mektuplarınızı zamanında aldım, bunların arasında son iki mektubunuz, 12 Ocak ve 8 Şubat tarihli olanlar da var. Daha önce cevap vermediysem, size kesin bir şey söyleyebilmek ve işlerimizin iyice sonuçlanmasını beklemek istediğim içindi, Tanrı'ya şükür şu anda sonuçlandılar =

Ortaklığımızın sürdüğü üç yıl boyunca oğlunuzla hiç anlaşamadığımızı bilmiyor olamazsınız. Virginie ile evliliğimin buna çare olabileceğini ummuştum; olup bitenlerden, fena hâlde yanıldığımı biliyor olmalısınız. Yine de şikâyet etmeye hakkım olmadı, çünkü sıkıntılarımın en büyük tesellisini onda buldum ve bugüne kadar davranışından ve hep gösterdiği kabullenişten yalnızca memnun olabildim = Umarım o da benden şikâyet etmek zorunda kalmamıştır ve her zaman böyle olur; keyfimin kötü olduğu anlarda bile bana emanet ettiğiniz bu melekte en ufak bir kusur bulmadım =

Virginie gitmeden önce ona, öyle ya da böyle oğlunuzla benim menfaatlerimizin tümüyle ayrılacağına ve diplomasi başarılı olmazsa hiçbir zor adımın beni durduramayacağına söz vermiştim. Tanrı'ya şükür kuzenim Grenier Jules ve dostlarımızdan Bay Roche adında birinin aracılığıyla her şey dostça sonuçlandı; mali durumumu kesinleştirmek için, defterlere göre bana düşen 40 bin f kârın 25 bin f'ından vazgeçtim; yalnızca kârımdan 15 bin f'ın değil, aileme ait olan sermaye katkımın da geri ödenmesi için her kolaylığı sağladım. Buna karşılık Abel tasfiyenin risklerini taşımaya devam ediyor ve beni alacaklılara karşı borçlarımdan kurtarmayı üstleniyor; başlıcaları Grenier, Dalacel ve Vetter'di. Özellikle Vetter'e bu ayın 10'undaki son postayla yazdım, daha cevap vermedi

Siz de, hesapların usulüne uygun olması için, Gelas & Roux firmasının size borçlu olabileceği tutar bakımından beni ibra ettiğinizi cevabınızda bildirin, eğer doğal olarak bu parayı oğlunuzun elinde bırakmayı kabul ediyorsanız; bunu mümkün olan en kısa sürede yaparsanız size minnettar olurum =

Sizi rahatlatmak için söylemeliyim ki, ayrılmamıza rağmen durumumuzun izin verdiği ölçüde bağlı kalıyoruz, çünkü 15 Ocak'tan beri Alexdre Roux ticaret unvanıyla (rue Duquesne # 51), toptan ve küçük miktarlarda toptan şarap ticareti için yeni firmamı kurduğumu bilmelisiniz; şişeyle satışı tamamen bıraktım, bu perakende iş bana uygun olamazdı =

Yeni işlerimden şimdiye kadar oldukça memnunum, işimi kurduğumdan beri hava ticareti çok engellemiş olsa da, çünkü neredeyse iki aydır durmadan yağmur, kar ve dolu var =

Lucien'in dönüşünün sizi şaşırtacağını düşünmezdim, özellikle gelmesini önlemek için söylediklerimden sonra ve en büyük oğlunuzun huyunu bildiğinizi düşünürken = Camille tahmininde yalnızca bir ay yanılmıştı, kalabildiği iki ay yerine üç ay vermişti =

Sevgili kayınpederim, karım burada değilken, Abel'le aramdaki meselenin nasıl biteceğini henüz bilmezken ve öte yandan yanımda, deyim yerindeyse bir idari görevden ayrılmasına yol açtığım genç bir adam varken, Lucien'i yanımda, özellikle onun yaşında, boş oturur hâlde tutmamın tümüyle imkânsız olduğunu iyi anlamalısınız. Bu yüzden onu Cette'e göndermekle iyi ettiğimi düşündüm; erkek kardeşinin ona vermeyi reddettiği f 100. - tutarını kendisine verdim ve Virginie'nin hesabında dikkate alınması için sizin borcunuza yazdım =

Abel'in onu suçladığı konulara gelince, size (aramızda kalsın) bunlara hiç inanmadığımı söylemeliyim; en ufak bir inandırıcılıkları olsaydı bile, gelmesi o kadar çok istenmiş ve kendisine her türlü özgürlük verilmiş bir erkek kardeşe böyle davranılmasını onaylamaktan çok uzaktım =

Bütün bunlarda beni en çok üzen, anne Gelas'ın çektikleri; bu mektubun onu tümüyle iyileşmiş bulacağına ve Virginie'nin bana bildirdiği düşmenizden sizin de iyileşmiş olacağınıza inanmak istiyorum =

İleride işlerim umduğum gibi beni memnun edecek kadar büyürse ve dönmeye kararlıysa, ona yardımcı olmaktan sevinç duyacağım ve bana sitemde bulunmayacağınızı çok umuyorum, çünkü böyle bir durumda nasıl davranmak gerektiğini biliyorum = Camille'in onun sorumluluğunu üstlenmesine çok sevindim, iyi bir okulda olacak ve büyük erkek kardeşiyle yaşadığı sıkıntıların aynısını yaşamayacak =

Elinizde kullanılabilir iki ya da üç bin frank olsa ve onları yıllık 6 p % faizle, geri ödenmek üzere cari hesapta bana emanet etmek isteseniz, işimi kurmanın bana maliyetini karşılamama yardım ederek beni çok minnettar bırakırdınız; kendime ayırdığım 15 bin franklık ipotek alacağının dışında, Abel'den 31 ay boyunca ayda yalnızca 1000 f alacağım =

Bunu yapmaya istekliyseniz, üzerinize poliçe çekip çekemeyeceğimi ve hangi tarihlerde çekebileceğimi cevabınızda söylemeniz yeter, aksi takdirde bu olmadan idare etmek zorunda kalacağım =

Olumlu olacağını umduğum cevabınızı beklerken ve Abel hakkında söylediklerimi gizli tutmanızı rica ederek

Hepinize şefkatle sarılıyorum
Size tümüyle bağlı
Roux

8

Avusturya · 1866
Viyana

CARL BRANTS
ECZACI.
Viyana, 26 Şubat 1866.

Sevgili meslektaşım!

23 Şubat tarihli son mektubunuz, kırılmış ve yazmayışım yüzünden gücenmiş bir meslektaşın duygularını dile getiriyor. Buna daha da çok üzülmem gerekirdi, çünkü kimseye meslektaşlığa yakışmayacak biçimde davranmak, hele eski ve değerli bir meslektaşa saygı göstermemek kesinlikle bana göre değildir.

Ama siz de adil olmalı ve içinde bulunduğum koşulları göz önüne almalısınız: büyük bir işletmem var, meslek kurulu başkanı, belediye meclisi üyesi ve okul denetçisiyim; öylesine çok işim var ki zaman gerçekten yetmiyor. Bu yüzden mektupları yanıtlarken yardım alıyorum; burada bu daha da yerindeydi, çünkü derneğin el yazmanız hakkında görüş bildirmesi gerekiyordu.

O mektubu okumadım, ama en ufak bir kabalık içerdiğini bile sanmıyorum. Öyle olsaydı, hemen bana göndermenizi rica etmem gerekirdi, çünkü editör beyin en ufak bir kabalığına bile katlanmam, kendisinden de yanlış bir şey istemem.

Bu açıklamamdan sonra bana karşı duyduğunuz hoşnutsuzluğun geçmesini bekliyorum ve fotoğrafımı da ekliyorum; dünyada hiçbir şeyin değiştiremeyeceği dürüst ve sağlam karakterli bir insanın görüntüsü her zaman gözünüzün önünde olsun diye.

Şimdi sağlıcakla kalın, içten selamlarımı ve en samimi meslektaşlık duygularımın güvencesini kabul edin
Dostunuz olarak
C. Brants, kendi eliyle

9

Fransa · 1806
Lisieux

Lisieux, 13 Ağustos 1806.

Hanımefendi,

Beni onurlandırarak yazdığınız mektuplara daha önce cevap verirdim, başıma gelen acı bir olay buna engel olmasaydı. Bu olayın ardından birkaç gün beni yatağa bağlayan bir hastalık geçirdim. Çok bağlı olduğum çocuklarımdan birini kaybetme talihsizliğine uğradım; korkunç kasılmalar geçirdikten sonra bir karın hastalığından öldü. Bu olay beni çok sarstı ve sağlığımı da büyük ölçüde bozdu. Birkaç gün önce size yazmayı planlıyordum, ama bunu yapmak için tescil harçları tahsildarının, müdürü Bay le Tourneur tarafından kendisine çok önceden gönderilmiş olan Couture mirasçılarının belgelerine görüşünü eklemesini bekliyordum. Kendim yaptığım ve başkalarına yaptırdığım ısrarlı ricalara rağmen, görüşünü ancak dün bildirmesini sağlayabildim. Bana gösterdi ve Couture mirasçılarının lehine. Görüşünü belgelere ekledi, hepsini Bay le Tourneur'e adreslenmiş bir paket yaptı ve paketi bana verdi; ben de bugün postaya verdirttim, yarın Bay le Tourneur'e ulaşacak.

Öyleyse Hanımefendi, bu mektubu aldığınızda Bay le Tourneur ile görüşebilir ve bütün belgeleri derhâl prefektörlük kuruluna yeniden göndermesini kendisinden ısrarla rica edebilirsiniz. Tescil harçları tahsildarının görüşüne dayanarak Couture mirasçılarının lehine hızlı bir karar alınması çok muhtemel. Yalvarırım Hanımefendi, bu lanet - meselenin sona ermesi için çabalarınızı sürdürün.

Dostunuz Bayan De Cabre'ın, bana iletme nezaketini gösterdiğiniz mektubunu aldım. Meselesini seve seve üstleneceğime dair kendisini temin etmek için ona yazdım. Bana çok yakında [üzerine yazılmış okunaksız sözcük] belgeleri göndereceğini bildiren cevabıyla beni onurlandırdı. Bu hanımın sizin tanıdığınız olması ve kendisiyle ilgilenmeniz, işini en büyük özen ve gayretle takip etmem için yeterli.

Bay de Frondeville, Bayan des Pommarez'in meselesiyle ilgili olarak bana henüz cevap vermedi; kendisine bu konuda yeniden yazacağım -

En saygılı bağlılığımın yenilenen güvencelerini kabul edin; bu bağlılıkla, onur duyarak,

Hanımefendi,
çok alçakgönüllü ve itaatkâr hizmetkârınızım,
Coutain

10

Fransa · 1822
Nancy

Nancy, 2 Şubat 1822

Lyon'daki Lasausse & Jullien Beyler,

16 Ocak'ta faturalarını gönderdiğiniz iki pamuk balyasını az önce aldım. Pekâlâ öngördüğünüz gibi kalitesi bana uygun değil; ama bundan kaygılanmanıza yol açabilecek olan, size verdiğim talimatlar değildir; çünkü böyle bir malın, özellikle N° 8'in, herhangi birine uygun olabileceğine inanmıyorum: bu düpedüz ıskarta, ben böylesi bir iplik hiç görmedim; yani bazı yerleri halat kadar kalın, başka yerleri ince, üstelik iri düğümlerle dolu ve soluk rengi de eşit değil.

Gezici satış temsilcinizin bana vaat ettiği ve en azından geçen yıl aldığım kadar iyi olması gereken kaliteli mal buysa, onun taahhütlerini yerine getirmek için pek az çaba gösterdiğinizi kabul etmek gerekir; böyle çalışmanın güveni hak edecek bir ticaret tarzı olmadığını size söylemek isterim.

Oysa bana az önce küçük bir sevkiyat yapan ve bu sevkiyatından bütünüyle memnun kaldığım bir ticaret firmasını tercih etmiştim. Benim bu iyi niyetim çok kötü karşılık buldu; bu yüzden çok pişmanım.

Beni geri kalanından vazgeçirmek için böyle bir gönderi yapmanıza yol açan çivit fiyatlarındaki artışsa, belki de kendi çıkarlarınızı pek iyi anlamamışsınızdır; çünkü bu artış sonsuza dek sürmeyecek ve (tüccarların kendilerine karşı nelerle yükümlü olduklarını size hatırlatmaya kalkışmadan) bazen sürekli ve az çok önemli ilişkiler kurulabilecek müşterileri elde tutmak için küçük bir fedakârlığı esirgememek önemlidir (üstelik sizi bu fedakârlığı yapmaya hiç zorlamadım, çünkü yalnızca tekliflerinize cevap verdim). —

Bu şehirden büyük Tirlet Bey'e böyle davranmadınız; bugün kendisinde çok yeni gelmiş pamuklarınızdan gördüm ve onları çok güzel buldum. Bu firma kuşkusuz özeni hak ediyor, ama ben de aynı ölçüde hak ettiğimi sanıyordum.

Benim yerimde başka biri bir tutanak düzenletir ve elinizde bulunduğuna göre sizi kaliteli mal ya da başka mallar teslim etmeye zorlayabilirdi; ama ben her türlü tatsız tartışmadan nefret ederim. Bundan benim için bir zarar doğacak olsa da, çünkü bugün kuşkusuz daha fazla ödemek zorunda kalacağım, bana çok zarar verecek gecikme de cabası; yine de çalışma tarzı benimkine benzemeyen firmalarla iş yaparken fedakârlık etmeyi bilirim, ama onlarla bütün ilişkilerimi de keserim.

Bu nedenle pamuklarınızı geri aldırmanızı ve bana taşıma ücreti olan f 30"85c tutarının, ayrıca önceki gönderilerinizde yapılan indirim için 30 f. tutarının geri ödenmesini sağlamanızı rica ederim.

Sizi selamlamaktan onur duyarım
Genç Digot

Sonraki resmî kayıt
[8 Şubat'ta cevap verildi.]

11

İspanya · 1832
Igualada

Igualada, 4 Nisan 1832

Çok saygıdeğer efendim,

sevgili erkek kardeşimin meselesi yüzünden sizi yormak zorunda kaldığım için çok üzgünüm; onu küçücük bir şey yüzünden cezaevine göndermek istiyorlar. Don Joan Ferrer'e, ona verdikleri şu birkaç yıllık hapis cezasının bedelini ödeyip onu kurtarmalarının mümkün olup olmadığını zaten yazdım; kardeşim onun fabrikasında çalışmaya devam ederek her hafta belli bir miktarla bütün borcu ödeyebilir.

Ben bunu yapamam, çünkü yoksulluğum içinde elimde ne varsa hepsini bir şey uğruna harcadım; bu yüzden İsa'nın yaraları aşkına bu iyiliği yapın, kardeşim uslu olacaktır. Size tekrar söylüyorum, hepiniz birlikte bunu halledin.

Don Manuel, bunu yapın. Gelemedim, çünkü belediye için bir iş yapıyorum, işi bırakamam ve gelecek hafta teslim etmem gerekiyor. Bu rahatsızlık için lütfen beni bağışlayın.

Selamlarımla, ellerinizi öpen sadık hizmetkârınız olarak kalıyorum.
Joan Serra

12

Almanya · 1853
Waldshut

Waldshut Büyük Dükalık İlçe Okul Müfettişliğinden saygıdeğer Hauenstein Büyük Dükalık Yerel Okul Müfettişliğine.
Geçici öğretmen Ballweg'in yemek yemesi ya da yemek ihtiyacının karşılanması hakkında. —
Yukarıda adı geçen makam, yeni geçici öğretmen Ballweg'in yemeklerini amiri p. t. Sayın Papaz Matt'ın yanında mı yoksa dışarıda mı yediğini buraya en kısa sürede bildirmelidir.
Geçici öğretmen yemeklerini bir handa yiyorsa, bu kendisine derhal yasaklanmalı ve hancıya ona yemek vermemesi emredilmelidir.
Hauenstein'daki okul düzeninde büyük olasılıkla yakında bir değişiklik olacaktır.
Waldshut, 22 Temmuz 1853
Simon.

13

Fransa · 1825
Virieu

Virieu - 27 Aralık 1825

Efendim,

Şehrinizdeki mahkemenin başkanının huzuruna çıkmak üzereyken Sabatier Bey ile aramda geçenleri size anlatmak için sizi görme mutluluğuna erişemediğimden, bunlardan söz etmeme ve baba Lapierre Beaupré Bey'in nasıl alacaklısı olduğumu, alacağımın nereden doğduğunu ve aradan geçen zamanda neler olduğunu açıklamama izin verin; o zaman, sayın yargıçları inandırmaya çalıştıkları gibi oğul Beaupré'ye paravan olup olmadığımı göreceksiniz.

Mahkeme başkanının beni kabul etmesini koridorda beklerken omzuma vurulduğunu hissettim; dönünce Sabatier Bey ile yüz yüze geldim. Beni nezaket sözlerine ve eski dostluğunun belirtilerine boğdu; çünkü size şunu söyleyebilirim, onu her görüşümde bana müvekkilinden çok yakın dostu gözüyle bakardı.

Birlikte yaklaşık üç çeyrek saat ya da bir saat yürüdük, öyle uzun sürdü ki bunu bana bir iyilik olsun diye yaptığını sanıp iyiliğini kötüye kullanmaktan korktum. Çok geçmeden yanıldığımı anladım. Ona meselemden söz ettim, beni anlamıyormuş gibi göründü; devam ettim, o sırada atının hasta olduğundan söz edip beni onu görmeye davet ederek soruyu geçiştirdi. Bunun üzerine başkanla konuşmaya gitmek için yanımdan ayrıldı; bir an sonra çıkıp bana, 'Şimdi sıra sizde, davetimi tekrar ediyorum,' dedi.

Başkanın yanına girdim ve nezaketini ancak övebileceğim bu yargıç beni sıkıştırmadan ifademi verdim. Ardından Sabatier Bey'i ziyaret ettim. Beni ilgilendiren konuyu önce onun açacağını düşünmek için her türlü sebebim vardı. Hiç de öyle olmadı; bu konuda yine önceki sessizlikle karşılaştım. Hiçbir şeyden, bana öyle hevesle göstermek istediği atının hastalığından bile söz edilmedi. Yanından pek memnun olmadan, benimle kendisinin ayarladığı bu görüşmeden ve ifademden önce başkanı ziyaret etmesinden dolayı iyice şaşkın ayrıldım. Bana karşı davranışı, o zaman açıklayamadığım ve hâlâ açıklayamadığım bir bilmece oldu.

Üstelik ileri sürebileceğim bütün tahminler hiçbir yere varmaz. Artık çıkarlarımı savunmakla görevli değil; ne yaptığıyla ya da ne yapabileceğiyle artık ilgilenmemeliyim.

Alacağımın nasıl doğduğuna geçelim: oğul Beaupré ile kârlı birkaç ipek işi yapmıştım. Hesaplarımız kapanmıştı. Bir süre sonra param olduğunu öğrenince Vivarais'ye gidip yarı yarıya ortak hesapla ipek almayı önerdi. Israrları, önceki

işlerdeki titizliği, son işlerin bize getirdiği kazanç, her şey onun lehineydi; kendimi kaptırdım. Ona altı bin frank emanet ettim.

Bu parayla yola çıktı. Birkaç gün geçti, Beaupré'den hiç haber alamadım. Kaygılanmaya başladım, bunu eşine söyledim; kocasının bir rahatsızlık yüzünden geciktiğini, ama yakında geleceğini söyledi. Bir süre daha bekledim, Beaupré görünmedi. Kaygım arttı ve parama ne olduğunu öğrenmek için oraya gitmeye karar verdim.

Lapierre Bey'in evine varıyorum, oğlunu soruyorum; bana st laurent des bains'de olduğunu söylüyor. Oraya gidiyorum, gerçekten de onu buluyorum. Paramı nasıl kullandığını öğrenmek istedim; büyük bir kısmını, peşine düşen alacaklılara ödeme yapması için babasına verdiğini söyledi. Ona sertçe çıkıştım; özür diledi ve ortalığı ayağa kaldırmamamı rica etti, babasının yanına benimle gelecek ve ona kefil olacaktı; gerçekten de bunu yaptı.

Tam o sırada ikisi de durumlarını anlatarak beni kendilerine on iki bin frank daha borç vermeye ikna ettiler; mülklerini göstererek fabrikalarını ve bir çayırı bana satacaklarını, bu işten kazanç sağlanabileceğini ima ettiler. İtiraf ederim ki bu mülkü görmek hoşuma gitti ve yeniden borç vermeyi kabul ettim. Baba Lapierre Bey bana on sekiz bin franklık senedini verdi.

O sıralarda Lyon'da bana para sağlayan bir ticarethane, Reynaud & Genissieux beyler vardı; bu senedi iskonto ettirmek için onlara gittim. Senedi sunduğum Reynaud Bey, okurken bana, 'Talihsiz adam, ne yaptınız? Baba Lapierre'in borcu malından fazla,' dedi. Biraz fazla ileri gittiğimi hissetmeye başladım.

Bir süre sonra baba Lapierre Bey'den bir mektup alıyorum; teklif ettiği şeyleri bana satmaya hâlâ niyetli olduğunu bildiriyor ve beni kendisini görmeye çağırıyor. O sırada Privas'ya at teslimatları yapmam gerekiyordu, oraya gittim. Orada tanıdığım birkaç kişiye danıştım; aralarında bugün yargıç olan Linet Bey, Jean De bosse Bey ve Sabat de la charriere Bey de vardı. Hepsi bana satın almamamı öğütledi. Görüşebileceğiniz Linet Bey adımı ve bu vesileyle, başka pek çok vesileyle de olduğu gibi, bana bu iyi öğüdü verdiğini hatırlayabilir; bunu hiç unutmadım ve ona hâlâ minnettarım.

Privas'da olduğumu öğrenen Lapierre Bey beni görmeye geldi ve tekliflerini yineledi. Bana uygun olmadığını öne sürerek reddettim. Bunun üzerine, 'Öyleyse oğlumla anlaşın, ona verdiğiniz altı bin frankı geri alın; ben de size noter Michel Bey'den olan alacağımı devredeceğim, faizlerle birlikte yedi ila sekiz bin frank tutuyor; siz, siz, siz onu tahsil edeceksiniz. Size kalan borcum fazla olmayacak, birkaç parça arazinin satışını tamamlayacağım ve alacağınızı bütünüyle ödeyeceğim,' dedi.

O zaman oğul Beaupré'den altı bin franklık borç ikrarı aldım; daha sonra da bir borç senedi aldım ve bunun karşılığında kısmi ödeme olarak üç bin frank aldım. Baba Lapierre, Michel Bey'den olan alacağının belgelerini bana verince ona karşı dava açtım ve mahkeme kararıyla faizler için üç bin frank almaya yetkili kılındım. Bu takip, Privas'dan bana Michel Bey'den ödemeyi almak için zamanın uygun olacağı ve buna daha çabuk ulaşmak için belgelerimi bütün aileye hizmet eden Sabatier Bey'den alıp adresi verilen, ama adını hatırlayamadığım Bay ....'a teslim etmemin uygun olacağı yazılana kadar durduruldu. Oğul Beaupré'nin borç senediyle birlikte ekte bulunan Sabatier Bey'in makbuzundan göreceğiniz gibi, ben de bunu yaptım.

Bu meselede beni Beaupré'nin paravanı olarak göstermek istiyorlar. Mahkeme başkanı bizzat, o zamanlar borç para verecek durumda olmadığımın kendisine söylendiğini bana bildirdi. Bu iki iddia ne kadar yalan ise onuruma da o kadar saldırıdır; onurumu savunmak istiyorum ve ona, bana meşru olarak borçlu olunan paradan daha çok değer veriyorum.

Buna inanmak için Beaupré ile başlangıçta nasıl bir ilişkim olduğuna, ona nasıl güven duyduğuma, beni babasıyla nasıl görüştürdüğüne, ona borç vermeme hangi nedenlerin yol açtığına, attığım adımlara ve yapmak zorunda kaldığım masraflara dikkatle bakılsın. O zaman, onurumu ve huzurumu ancak tehlikeye atabilecek ve tekrar tekrar para çıkarmamı gerektiren bir meselede bu kadar uzun süre paravan olup olamayacağım görülecektir.

O sıralarda imkânlarım olmadığı söyleniyor: o zaman Lyon'daki Reynaud Genissieux ticarethanesinde açık kredim olduğunu, iki küçük çiftliğin ve iki büyük ipek fabrikasının sahibi olduğumu, Lapierre Bey'in senetlerinin ~~geri ödenmesinden~~ ödenmemesinden kaynaklanan geri ödemeleri karşılamak için bunlardan birini satmak zorunda kaldığımı ve nihayet Pelussin belediyesinde 300 frank vergi ödediğimi kanıtlayabilirim. Davamı hazırlarken size yardımcı olması ve yalan haberlerin mahkeme başkanının zihninde yaratmış olabileceği kötü izlenimi yok edebilmeniz için bu koşulları size bildirmeye çok önem veriyorum.

Zaten yeterince uzun olan anlatımı burada bitireceğim; bütün küçük ayrıntılara girseydim daha da uzun olurdu. Size, ilginize ve sizinle vedalaşma onuruna eriştiğimde bana söylediklerinize güveniyorum. Kararın ne zaman verileceğini önceden öğrenebilirseniz, bana haber vermenizi rica etme cesaretini göstereceğim; Privas'ya gelebilmek için elimden geleni yapacağım.

Bunu beklerken, efendim, derin saygılarımın güvencesini kabul buyurun.
Pek mütevazı ve itaatkâr hizmetkârınız
Poncet

27 Aralık 1825.

14

İtalya · 1787
Verona

Çok sevgili eşim,
Bu, size yazdığım ikinci mektup olacak ve bana cevap vermemenize şaşıyorum. Size söylüyorum, her şeyi satın almak zorundayken nasıl yaşayacağımı bilmiyorum ve her şeyden çok oduna değer veriyorum. Bu yüzden benim için de gelmek isterseniz, size yazdığım başka bir mektuba uygun olarak Casalino'ya yazın; böylece ihtiyaçlarınız için kullanabileceğiniz altı yüz lireyi hemen Venedik'te alacaksınız. Bu mektuba da cevap vermezseniz, unutmayın ki geldiğinizde yapmak istemediğim şeyi yapacağım. Sizi selamlıyorum.
Verona, 3 Şubat 1787

Kocanız
Leonardo Cipolla

15

Prusya · 1834
Berlin

Berlin, 7 Mayıs 1834
Sevgili büyükannem,
15 Nisan tarihli mektuplarından birini aldım ve iki ya da üç gün önce Westphal'a cevap verirken ona cevap veremedim. Ama yarın tatilimiz var, çünkü bayram günü; yarından bir hafta sonra da Pentekost için yeniden 15 günlük tatilimiz olacak.

Bu arada size, din eğitimim konusunda ne yapmamı istediğinizi bana söylemenizi rica ederek yazmıştım. Bundan söz eden hiçbir mektup almadığımdan, susanın kabul ettiği sonucuna varıyorum ve ilk fırsatta amcamla birlikte Bay Palmier'yle (Fransız din görevlisi) konuşacağım.

Geçen gün çok büyük bir sevinç yaşadım. Wolfenbüttel'deki iyi kalpli kuzenim Auguste, Theodore'un yaptığı portrelerden kopyaladığı portrelerinizi bana gönderdi. Bana çok büyük bir mutluluk verdiler. Sana çok benziyor, Augusta'ya da, Pauline'e, Delia'ya ve Victor'a da; ama annemle Louise'in biraz fazla yaşlı ve sert göründüğünü düşünüyorum.

Bu küçük resimdeki duruşun bana sevgini bir kez daha gösteriyor; mektuplarımdan birini yeniden okuyorsun. Ben de seni çok sık düşünüyorum, sevgili büyükannem. En çok vakit geçirdiğim odada asılı duran bu resme her baktığımda, (hafızamda yeniden canlanan) yanınızdayken duyduğum bütün sevinçleri, annemin benimle bir el satranç oynama iyiliğini gösterdiği, Louise'le Augusta'nın şarkı söylediği, babamın onları dinlediği, diğerlerinin halıda yuvarlandığı, senin de örgü örerken bize bir şeyler anlattığın o güzel akşamların bütün mutlu anlarını hissediyorum.

Berlin çok güzel; büyük kuleleri, sarayları, gezinti yeri (thiergarten), bütün bunlar belki Montpellier'dekilerden daha görkemli. Ama bu son şehir, benim için evrenin sahip olabileceği her şeyden daha değerli şeyler barındırıyor; bu şeyler sizsiniz.

Her sabah ilk düşüncem Montpellier'ye yöneliyor, her akşam son düşüncem de hep Montpellier'ye yöneliyor.

Hoşça kal, sevgili büyükannem; seni bütün kalbimle öpüyorum ve ömür boyu senin sadık torunun olarak kalıyorum
Jules

P.S. Basse ya da Roquepine teyzede sütlü kahve içmeye gittiğinde, onlara selamlarımı iletmeyi unutma; diğer teyzeler Vassas, Pigeaire, Tustel, Pauline vb. vb. için de öyle. Ara sıra bana onlardan haber ver.

Sevgili Louise.

Bana "Le Pré aux clercs"i izlediğinizi ve müziğin seni oldukça eğlendirdiğini söylüyorsun. Ben de burada operanın en iyi şarkıcısının söylediği temsili izledim ve ..... uyuyakaldım.

"Bertrand et Raton"u da izledim, beni oldukça ilgilendirdi, ama onda olağanüstü hiçbir şey bulmadım.

Dün Prusya prensesi, Prusya kralının ikinci oğlu Wilhelm'in eşi müzeye geldi. Amcam, ona kuşları göstermek için beni yanına aldı. Prenses benimle Fransızca konuştu, benimle tanışmaktan çok memnun olduğunu söyledi; ve ve bu kadar yüksek mevkideki insanlarla hiç konuşmadığımdan, sanırım cevap verirken biraz beceriksiz davrandım: evet evet Kraliyet Altesleri, hayır Kraliyet Altesleri vb.

Saray hanımları da benimle bol bol Fransızca konuştular, birkaç kuşun adını sordular; örneğin tepeli toygar, sığırcık vb. vb. Prenses müzeye tekrar gelecek ve amcama, beni sık sık yanına alması gerektiğini söyledi; kuşları taşımaya yardım etmek için orada bulunan kuzenim Moritz'i de.

Bugün bir müzik akşamımız var, ama bu beni sıkıyor. Bütün topluluk müze müfettişinin oğlu Jules Rammelsberg, sen diye hitap ettiğim Helmstädtli ~~Bay~~ Hermann Lichtenstein ve bir başka beyden ibaret olduğu için resmiyete gerek yok, size rahatça yazabiliyorum.

Artık göremiyorum, saat 8'i çeyrek geçiyor. Ayrıca bu, sanırım size şimdiye kadar yazdığım en uzun mektup; ama sizden ayrı kaldığım süre uzadıkça sizinle daha uzun konuşmaktan duyduğum zevk de artıyor.

Hoşça kal, sevgili kız kardeşim, seni bütün kalbimle öpüyorum
Erkek kardeşin
Jules Lichtenstein

Ekteki yaprağı babama ver. Benim için onu iyice öp ve isim gününde güzelce eğlenin.

Hoşça kal

Daha sonra düşülen aile notu
Jules'den büyükanneye ve Louise'e / 7 Mayıs 1834

16

Fransa · 1842
Rochefort

Rochefort, 27 Eylül 1842

Sevgili vaftiz annem,

Bugün, baba evinden ayrılırken söylediğim sevgi dolu vedayı yinelemek için kalemi elime alıyorum. Sevgili vaftiz annem, mektubumu aldığınızda senin de kuzenim Deyson'ın da çok şaşıracağını düşünüyorum; evet, öyle düşünüyorum, bu mektup sizi çok şaşırtacaktır, çünkü şimdiye kadar size hiç yazmadım. Yazmadıysam da en azından hep sizleri düşündüm ve sevgili haberlerinizi sormadan eve hiç mektup yazmadım. İkinize borçlu olduğum minneti bir an bile unutsa kalbim çok nankör olurdu. Evet, dalkavukluk etmeden söylemeye cesaret ediyorum: Yüce Varlık beni sevgili babamı ve annemi bu dünyadan alacak kadar mutsuz kılsaydı, teselli ve iyi öğüt bulmak için seçeceğim akrabalar ve dostlar siz ikiniz olurdunuz.

Sana söyleyeyim, gelecek yıl Mayıs ayında kaptanlar arasında sayılacağıma inanıyorum. Buna öyle kuvvetle inanıyorum ki reddedilsem çok mutsuz olacağımı hissediyorum; çünkü mesleğimi sevdiğim için bir gemiyi yönetebilecek yetenekte olduğumu düşünmeye cesaret ediyorum. Divizyon komutanı, kaptan olarak kabul edilirsem bana bir buçuk aylık izin vereceğine söz verdi.

Şu anda sana bu mektubu yazarken darlık içinde, içinde bulunuyorum ve sevgili babam yolculuğundan dönene kadar bana elli frank kadar borç vermeni rica ediyorum. İstediğim para, eve döndüğümde ya da bir ticaret seferi yaptıktan sonra sana geri verilecek, geri verilecek. Constantin'in onuru üzerine sana yemin ediyorum. Sevgili vaftiz annem, bana vereceğin paranın bir gün, en geç, en geç hizmetten dönüşümde sana geri verileceğine seni iyice inandırmak için bütün bu sözleri sana vermem, vermem gerekmeyeceğini düşünüyorum. Senden bu sırrı saklamanı, kuzenim Deyson'ın da saklamasını ve kimseye ağzınızı açmamanızı bir iyilik olarak rica ediyorum.. ne babama ne de anneme. Çünkü bilmediğim bazı düşünceler bu parayı kötüye kullanacağımı sanmana yol açarsa ve birine danışmayı düşünüyorsan, lütfen bana para gönderme. Ama ne olursa olsun, sizden ve küçük kuzenimden haber almanın sevincini yaşayabilmem için mektubuma cevap ver...

Sizi hep birlikte gönülden bin kez kucaklayarak bitiriyorum; sizi bol bol kutsayabileceğim ve bana vermiş olacağınız parayı geri verebileceğim, benim için öylesine özlenen o mutlu günü beklerken.

Constantin

Sevgili kuzenim,

Bu iki satırı, benimle her zaman ikinci bir erkek kardeş gibi konuşmuş olan sana yazıyor ve vaftiz annemden bu parayı isterken onu kötüye kullanmak için değil, ihtiyaçlarımı karşılamak için istediğime inanmanı rica ediyorum. Karada hizmet ederken ayda 11 frank kazanıyorum; gemide olsaydım 30 frank kazanırdım, o zaman sizden istediğim şu azıcık parayı istememe gerek kalmazdı, çünkü ücretim bana yeterdi. Ayda kazandığım 11 franktan bir aritmetik öğretmeninin ücretini ödemek zorundayım

bu yüzden ne kadar paramın kalması gerektiğini düşün.. Hizmette çekilen sefaletten ya da bize her gün verilen kötü yiyecekten söz etmiyorum. Sen bir erkeksin, hizmette insanın ne kadar kötü durumda olabileceğini anlayabilirsin, özellikle 600 kişinin bulunduğu bir kışlada. Hizmet hakkında sana daha fazla söz etmiyorum; onu gerektiği gibi anlatabilmek için söylenecek çok fazla şey olurdu. İşte adresim: Rochefort'daki hat taburunda denizci olan oğul Jean Constantin Bey'e

Seni gönülden bin kez kucaklayarak bitiriyorum

Kuzenin

Constantin

17

Fransa · 1826
Yer belirtilmemiş

Sevgili Roget Bey,
hukuk davalarında temyiz başvurusu için süreler şöyledir:

Fransa ana karasında yaşayanlar için süre üç aydır (27 Kasım 1790 tarihli kanunun 14. maddesi).

Ana kara dışında süre Korsika için altı ay, batı kolonileri için bir yıl, doğu kolonileri için iki yıldır (1738 tarihli düzenlemenin 1. kısmı, 14. başlığı, 12. maddesi = 11 Şubat 1793 tarihli kanun).

Süreler hesaplanırken ne tebliğ günü ne ek günler ne de temyiz başvurusunun yapıldığı gün sayılır (2. yılın 1 Frimaire tarihli kanununun 1. maddesi).

Reşitler için bu süreler, kendilerine şahsen ya da evlerinde yapılan tebliğ gününden itibaren işlemeye başlar (27 Kasım ve 1 Aralık 1790 tarihli kanunların 14. maddesi).

Reşit olmayanlara gelince, süre eskiden ancak reşit olduktan sonra kendilerine yapılan tebliğ gününden itibaren işlemeye başlardı (1738 tarihli düzenlemenin 1. kısmı, 4. başlığı, 13. maddesi). Ama bugün süre reşit olmayanlar, belediyeler ve devlet için de aynı şekilde işler. 1738 tarihli bu düzenleme, 27 Kasım 1790 tarihli kanunla değiştirilmiştir.

Süre denizciler için, kamu hizmeti nedeniyle uzakta bulunan yurttaşlar için ve savaş durumu sırasında etkin hizmette olan vatan savunucuları için işlemez (2 Eylül 1793 tarihli kanun = 5. yılın 6 Brumaire tarihli kanununun 2. maddesi); ayaklanmış ya da düşman tarafından işgal edilmiş bölgelerde yaşayanlar için de işlemez (2. yılın 28 Frimaire tarihli kanunu).

Usulüne uygun tebliğ yapılmamışsa, temyiz başvurusu her zaman kabul edilebilir, çünkü hiçbir süre işlemeye başlamış olamaz.

Böylece görüyorsunuz, sevgili Roget Bey, bu kadar kötü verilmiş bir karara karşı başvuru yapmak için hâlâ bolca zamanınız var

Pek mütevazı ve bütünüyle sadık hizmetkârınız
Belot
24 Mayıs 1826.

18

Fransa · 1811
Arras

Arras, 17 Mayıs 1811.
Çok sevgili dostum,
bu ayın 13'ü tarihli güzel mektubunu az önce büyük bir memnuniyetle aldım. Sağlığın konusunda korkunç bir kaygı içindeydim; iyileştiğini bilmekten daha memnun olamazdım. Yakında seni görmenin, seni kalbime bastırmanın tatlı sevincini yaşayacağımı öğrenince yüreğim sevinçle çarpıyor ve bunun sonsuza dek süreceğini ummaya cesaret ediyorum.
Seninki cevap istemese de, sana duygularımı gösterme ve ayrılığımızdan beri durumumu bildirme isteğine karşı koyamıyorum.
Kuşkusuz senden ayrılmanın kederi ve kötü durumda olmam bir hastalığa yol açtı. Montaubourg'da gece kan tükürmeyle başladı, ardından bütün yol boyunca devam eden yoğun bir terleme geldi. Varınca şiddetli bir ateş beni perişan etti ve yatağa yatmak zorunda kaldım.
Bir doktor çağırttım. Bana çok iyi etki eden kusturucu bir ilaç verdi; ardından ateşimi geçiren bir ilaçla şimdi iyileşme dönemindeyim. Ateşin sonucu olarak her yanım döküntülerle kaplı; beni kurtaran da bu oldu ve güzel mektubun iyileşmemi tamamladı.
Erkek kuzenimle kız kuzenim sana bin selam gönderiyorlar; sevincimi paylaşıyor ve benim gibi seni görmenin mutluluğunu bekliyorlar
Ruhumun bütün şefkatiyle seni bin kez öperek bitiriyor ve seni göreceğim mutlu anı beklerken, çok sevgili dostum, kalıyorum

senin sevecen ve içten dostun olarak.
Dul Grinois

Sonradan eklenen el yazısı kayıtlar
gambier
félicité belval

19

Fransa · 1777
Saumur

Saumur, 17 Mart 1777.
Efendim,
saygılarımı sunma ve ayrıca Loudun yakınlarında oturan kayınbiraderim Chemon Bey tarafından 15 gün önce ve 3 hafta önce, onun adına feodal arazi vergilerini ödemekle görevlendirildiğimi bildirme onuruna sahibim. Bunları kendisinden 3 ayrı çağrı yazısıyla istediniz; oysa 1776'daki son Aziz Michel yortusunda vadesi dolan [l.s] yılları için 2.lt 5.s 11.d tutarını size ödemek üzere tek bir çağrı yazısı yeterliydi. Chemon Bey'in kiracı çiftçisi, adı geçen Chemon Bey adına ödemekle görevli olduğu buğday cinsinden bedelleri ödemeye geldiğinde bu tutarı ödemeyi teklif etmişti.
İsteğiniz üzerine feodal arazi vergisi yükümlülerinize karşı dava açmakla görevlendirilen icra görevlisinin tutumu hakkında burada bir gözlemimi sunmama izin verir misiniz?
Açgözlülük icra görevlisini de, çıkardıkları masrafların gelirini paylaşan feodal hak uzmanı beyleri de ele geçirmiş. İsteğiniz üzerine, geçen 9 Ocak'ta feodal mülkünüz D'joune'daki vergi yükümlülerinden çeşitli kişilere bir sürü çağrı yazısı salmışlar.
Vekiliniz Fouches Bey'in, doğrudan orada ya da en azından pek yakınında icra görevlileri varken, vergi yükümlülerinize çağrı yazısı vermek üzere Saumur'e gelsin diye Mouliherne'den bir icra görevlisi aramaya gitmesi şaşırtıcıdır. Seçilen görevlinin günlük ücreti 15.lt; bir tek günde 30 çağrı yazısı hazırlamış, her biri için 3.lt 11.s 3.d ödetiliyor.
Daha büyük masraflardan kaçınmak için size borçlu olunan feodal arazi vergilerini Fouches Bey'e ödedim; ayrıca 3 çağrı yazısının bedeli olarak bana ödettiği 10.lt 13.s 9.d tutarını da ödedim.
İcra görevlisinin aynı gün, geçen 9 Ocak'ta, size vergi borcu olan 24 ya da 25'ten fazla kişiye çağrı yazısı verdiğini kanıtlayabilirim. Her biri 3.lt 11.s 3.d tutunca büyük bir sermaye oluşturuyor ve bu, resmî yetkiyi kullanarak haksız para toplama sayılabilir.
Size feodal arazi vergisi ödemekle yükümlü olma ayrıcalığına çok değer veren Chemon Bey, şu anda memnuniyetsizliğini size belirtmeden edemiyor. İcra görevlisine karşı şikâyetini ve paranın iadesi talebini iletmeden önce, ki bu talep gayet sağlam gerekçelere dayanıyor (Saumur'deki kral savcısının görüşüne göre), kendisine karşı takınılan tutumu size bildirmesi gerektiğini düşünüyor.

Sağduyulu olduğunuz ve böyle bir baskı durumunda işlenen suistimalleri engelleyebilecek durumda bulunduğunuz için Chemon Bey, haksız yere alınmış olan 7.lt 2.s 6.d tutarını Fouches Bey'in ona geri vermesini sağlamak suretiyle kısa sürede kendisine adalet ve tatmin sağlatmanızı umuyor. Çünkü ödenmesi gerekenin yalnızca 3.lt 11.s 3.d tutarındaki tek bir çağrı yazısının bedeli olduğu kesindir; bu da 2.lt 5.s 11.d tutarındaki asıl borç için zaten oldukça hatırı sayılır bir masraftır.

Tahsilini istediğiniz bütün vergiler için Fouches Bey'in hazırladığı dökümde, borçlulara her çağrı yazısı başına 3.lt 11.s 3.d ödetildiğini kendi gözlerimle gördüm. Bu utanç vericidir ve icra görevlisinin masraflarının resmî olarak belirlenmesini sağlamak gerekir.

En derin saygıyla,
efendim,
pek mütevazı ve pek itaatkâr hizmetkârınız olmaktan onur duyuyorum.
Dupuy de tavoie

Neruda Archives · NRA-L-000020

20

Fransa · 1856
Paris

Paris, 30 Mayıs 1856.
Sevgili oğlum, size birkaç satır yazmamı istiyorsunuz, ama size söylediklerime daha ne ekleyebilirim? Evet, öyleyse sizi kalbimin en derininden sevdiğimi söyleyeceğim.
Sevgili Bianca'm mutlu yaşarsa, bu benim için bu dünyada göksel mutluluğun bir parçası olacak. Ama bu yolculuğa çıkmakta acele etmeyeceğim, çünkü iki ya da üç çocuk görmek ve onlarla mutlu olmak istiyorum; hatta, dört; ve Tanrı'dan bu lütfu istemekle fazla bir şey istediğimi sanmıyorum.
İkinizi de bin kez kucaklıyorum; sizleri memnun etmek için, isterseniz daha da çok. Sizi seven anneniz, büyükanneniz ve büyük büyükannenizim,

Dul Rolier

Daha sonra düşülen aile notu
Kızlık adı Benielli olan büyükanne Rolier'den torununun oğlu Gustave de Reiset'ye.
30 Mayıs 1856.

21

Fransa · 1826
Nantes

Nantes, 25 Mayıs 1826.

Bir süre önce, sevgili Jérome, bana senden haber soruyorlardı; ama senden hiç haber ~~duymadığım~~ almadığım için ~~sana hiçbir cevap veremiyorum~~ kimseye haber veremiyorum. Yine de senden yakınmadan önce kendi kusurumu itiraf etmeliyim;

erkek kardeşim geçen gün bana ~~diy...~~ kızıyordu, çünkü söylediğine göre senin yeni yıl mektubuna cevap vermemiştim. ~~Neyse ki~~ Düşündüm, yıl başlayalı dört ay olduğunu ve gerçekten de sana ~~yazma~~ yazma vaktinin geldiğini fark ettim. ~~Eğer ben~~ belki biraz fazla beklediğim için beni bağışlarsın; iyi dostlar arasında böyle şeylere pek ince bakılmadığını bilirsin; ayrıca benim ~~[belirsiz: ben]~~ benim kalbimin yılın ilk günü seni unutamadığını da bilirsin; o zamandan beri de, inan bana, seni pek sık düşündü.

Gelip retorik sınıfını yeniden okumak istemedin mi? Bu yıl bir sürü dostum var; ama artık ikinci sınıftaki yılımda değilim; le Pault adında iki kuzenim var, ikisi de çok iyi çocuklar; yine de onlarla bile hâlâ bir Jérôme'un eksikliğini duyuyorum. ~~[belirsiz: Küçük bir türdendirler]~~ bir Zavallı Boguais ~~tuttu~~ kötü yolu tuttu; ~~ve~~ dostluğu artık bana sırf gereği öyle olduğu için sürdürülüyormuş gibi geliyor. ~~Bu yüzden~~ Yine de sana sıkıldığımı söylemek istemiyorum; bazen olabilir; ama tatsız bir yıl geçirmedim; sen onu hiç şüphesiz çok daha güzel kılardın; şimdi felsefe sınıfındayım, birlikte güzel sohbetler ederdik, ~~ve~~ istediğim gibi bir dostum olurdu.

Erkek kardeşimle ben bütün öğretmenlerle iyi geçiniyoruz, ~~ve Bay~~ Bay Sagory bize bin türlü iyilik ediyor.

İsa'nın Bedeni Bayramı'ndan sekiz gün önce savunma konuşması çalışmamız olacak. Mektuplarım seni sıkmıyorsa katılıp katılmadığımı bildirmek için sana yazarım. ~~ve~~

Bay Sagory'nin isim gününü kırda, ıhlamur ağaçlarının altındaki bir yolda kutladık. Bir oyun oynamamıza izin vermemişlerdi, ~~ama orada~~ bu elverişsiz zamanlarda ruhban okulu hakkında fazla konuşulmasından korktukları için. Yine de yemek sırasında birkaç küçük şey yaptık, bunlardan oldukça memnun kaldılar.

Bay Sagory cömert davrandı, büyüklere bir atlıkarınca, ortancalara da bir tane daha verdi; bir bilardo masası, velosipetler ve bir papağan oyunu, küçükler de salıncaklar aldılar. Sanırım hiçbir zaman o günkü kadar eğlenmemiştik. Uzun yürüyüşler de bunun sayesinde çok daha hoş oldu.

Umarım bu tatilde Lancerau'ya bizi görmeye gelirsin, çok seviniriz. ~~[okunaksız]~~ Dujoncheray'den haber alırsan bana da bildirmeni rica ederim. Bay Joly'nin sağlığı oldukça iyi, uzun zamandır bana sana yazmak istediğini söylüyor. Edouard sana dostça selamlarını gönderiyor, Boguais de öyle.

Şu zavallı Boguais (ona acıyorum, çünkü kendime rağmen onu seviyorum), onun hiç sağduyusu yok, Dujoncheray ona ne çok zarar verdi! Onu geri döndürebilmek isterdim; onun için dua et, sevgili dostum; ona yazarsan sana ondan söz ettiğimi sezdirmemeye bak.

Hoşça kal, iyi Jérôme'um, beni seni sevdiğim gibi sev.
Paul d'Andigné

Not: Daha fazla vaktim olsaydı sana böyle karalanmış bir mektup göndermezdim.

22

Avusturya · 1897
Viyana

İmparatorluk ve Kraliyet
Başkent ve Hükümdarlık Merkezi
VİYANA'nın Belediye İdaresi.
Özerk yetki alanı.
No. 25838.
XII.
Yazı.

11 Ocak 1896 doğumlu çocuk Rudolf Figurak, annesi, 1872 yılında Neustadtl'da doğmuş hizmetçi Maria Figurak, şu anda hasta yatmakta olduğu ve bu yüzden çocuğuna karşı yükümlülüğünü yerine getiremediği için, 4 Şubat 1897 tarihinde İmparatorluk ve Kraliyet Leopoldstadt Polis Komiserliği tarafından bakımının sürdürülmesi amacıyla buraya teslim edilmiştir.

Adı geçen çocuk, Neustadtl belediyesinin 9 Temmuz 1890 tarih ve 4 numaralı belediyeye aidiyet belgesine dayanılarak İmparatorluk ve Kraliyet Leopoldstadt Polis Komiserliğinin 10 Eylül 1896 tarih ve 380 numaralı... Viyana belediyesinde yoksul çocukların bakımı için geçerli kurallara göre ~~önce günlük 78 kreuzer ücret karşılığında terk edilmiş çocuklar için belediye sığınağına, ardından burada âdet olan aylık sekiz gulden bakım ücreti karşılığında özel bakıma verilmiş,~~ aylık sekiz gulden olarak belirlenen bakım masrafı karşılığında geçici bakım için Aşağı Avusturya Eyalet Buluntu Çocuklar Kurumuna verilmiştir.

Belediye İdaresi, 3 Aralık 1863 tarihli Belediye Aidiyeti Kanunu'nun §§ 28 ve 30 hükümleri uyarınca ~~(ve Avusturya ile Macaristan Tacı'na bağlı ülkeler arasında mevcut karşılıklılığı gözeterek)~~, çocuğun bundan sonraki bakımına (gerekirse nakline) ilişkin gerekli işlemlerin yapılmasını resmî nezaketle rica ederek bu hususu bildirmekten onur duyar.

Belediye ~~saygıdeğer ilçe idaresi~~ çocuğun alınmasına karar verirse, çocuğu almakla görevlendirilen kişiye, onu teslim almak üzere bir hafta içi günü saat 8 ile 13 arasında yeni Belediye Binasındaki bu idarenin Yetimler Dairesine, I. Lichtenfelsgasse No. 2 adresine başvurması söylenmelidir.

Ancak bundan önce, başta belirtilen teslim tarihini bildirerek, çocuğun sağlık durumu ve nakledilmeye uygunluğu hakkında doğrudan Viyana'daki Aşağı Avusturya Eyalet Buluntu Çocuklar Kurumu yönetimine bir soru yöneltilmesi rica olunur.

Viyana belediyesinin bu arada karşılayacağı bakım masraflarının, Belediye Aidiyeti Kanunu'nun § 28 hükmüyle ikamet edilen belediyeye tanınan hak

uyarınca, özel hukuk gereğince geri ödeme yükümlülüğü bulunabilecek kişiler dikkate alınmaksızın, yalnızca aidiyet belediyesinden ~~saygıdeğer ilçe kurulundan~~ geri isteneceği belirtilir.

Viyana, 10 Şubat 1897

Daha sonraki resmî kayıtlar

[No. 139, 22 Şubat 1897 tarihinde alındı.
16 Mart tarihli yazıya göre çocuk öldü - böylece istenen işleme gerek kalmıyor.
26 Mayıs 1897.
Neustadtl'a ait değil.
Dikey yazılmış bir başka kayıt okunaksız.]

23

Fransa · 1828
Macon yakınlarındaki Collonge

Macon yakınlarındaki Collonge
26 Eylül 1828.
Sevgili Auguste,
bütün ailemin eksiksiz bir araya gelişi küçük yedek şarap mahzenimi sıkıca kucakladı: Yanımda bol bol ve iyisinden içen Dijonlular var.

Geçen 27 Mayıs tarihli mektubunuzda haber verdiğiniz sepeti almayı ummuştum; verdiğim söz, ilginize ve dostluğunuza başvurmamı gerektiriyor. Her şeyden önce lütfen bu gönderiyi hızlandırın.

Hardalı da göndermediğinize göre ondan vazgeçiyorum ve gelecek yılı bekleyeceğim.

Hasadınız hakkında, 1827 şarapları hakkındaki görüşünüz ve bağdaki fiyatları hakkında bana biraz bilgi verin? Fiyatlar nasıl belirlenecek? Erkenden yola çıkacağım. Bu yüzden bana güncel bir fiyat listesi gönderirken son derece titiz davranacağınıza güveniyorum.

Bağbozumunun tam ortasındayız, hasat öncekinden yaklaşık 1/4 daha az olacak, iyi kalite pek yok, elverişsiz yöne bakan bağların hiçbirinde de iyi kalite yok. 1827 şarapları biraz yükseliyor, bütün yıl kaldıkları çok düşük fiyattan çıkıyorlar.

Hoşça kalın, iyi dostum, Bayan Poutet'ye saygılı selamlarımı iletin, Blandin'e de beni hatırlatın.

Tamamen sizin
M. Bonne, büyük olan

Daha sonraki el yazısı özet
[1828
Macon yakınlarındaki Collonge
26 Eylül
Büyük Bay Bonne
28 Eylül'de alındı
Cevaplandığı tarih]

24

Bohemya · 1795
Kuks

Mesih'te saygıdeğer ve hürmete layık, tarikat mensubu manastır başkan yardımcısı Peder!

Yarın buradan ayrılacak arabacı Urban aracılığıyla küçük bir sandık cerrahi alet alacaksınız; bunları bildiğiniz alet demircisine ya da alet yapımcısına teslim ediniz ki kendisiyle konuştuğumuz gibi ayarlayıp onarsın. Yeni yapılacak aletler konusunda da hasta bakıcımı Prag'a gönderene kadar işler kararlaştırıldığı gibi kalacaktır.

Ancak ilişikteki not uyarınca, yalnızca bu aleti alet yapımcısı Bey'e hemen, mümkün olduğu kadar çabuk yaptırmanızı ve başka bir gönderme imkânı yoksa posta arabasıyla Jaromirz'e kadar yollamanızı rica ederim; çünkü sevgili Kardeş Arseni'nin ameliyatında kullanılacaktır, burnunda bir polip var ve bu yüzden kaygı dolu ve kederli.

Buradaki alet demircisinde iki uç hazırsa, yeniden işlenmiş hâlde gönderilebilirler; sonra eski uçlar bedelden düşülmek üzere arkalarından gönderilirdi.

Saygıdeğer manastır başkanı Peder'in yolculuğa çıkarken bana iyilik edip ödünç verdiği toz pelerinini de Urban getiriyor. Lütfen saygıdeğer başkan Peder'e en bağlı selamlarımla birlikte bunun için teşekkürlerimi iletin; çektiğim büyük soğuk yüzünden ondan iyi bir kürk ödünç alsaydım daha iyi etmiş olacağımı da söyleyin.

Boş zeytinyağı şişesini (size ait olanı, saygıdeğer Peder) lütfen geri gönderiniz, çünkü Prag'da iyi zeytinyağı alabileceğim başka bir imkân buldum.

Belki geçenlerde sipariş edilen boyaları da birlikte gönderebilirsiniz. Ferdinand'ın evindekilere lütfen selamlarımı iletin.

Yönetici Schneider Bey'i bu bayram günlerinde burada yanımda göreceğimi sanmıştım.

Böylece her zaman kalırız
Sizin
Kuks, 25 Mayıs 1795.

hizmetinize en bağlı kulunuz
F. Benignus mp

25

İtalya · 1859
Salò

Brescia

Çok saygıdeğer vaftiz babası,

Salò, 29 Aralık 1859

Size iyi bir yeni yıl ve yılın kalan kısmının da mutlu geçmesini dilemeyi görev biliyorum; bu mektubumla kocama biraz iş bulma imkânı varsa bunu sağlamanızı rica ediyorum, atölye hazır, iş yaptıran bir tüccardan haber alırsanız ona bizden söz etmenizi rica ederim, yapılan işten memnun kalacaktır.

İnanın, sayın vaftiz babası, sizi memnun edememek yüreğimi ağlatıyor ama anlayın, elli beşten beri yeni atölyemiz tamamen bitmiş olmasına rağmen çok küçük işler dışında boş duruyor, benim için bu en acı kaygılardan biri, çocuklarımı geçindirmek için kızlarımla gece gündüz çalışmak zorundayım, Tanrısal takdir bana bir yol açana ve oğlanlar para kazanacak yaşa gelene kadar.

Bu yüzden bu mektubumla bana acıyıp borcumu bağışlamanızı rica ediyorum, böylece cennetteki ödülünüz daha da büyük olacaktır, hiç değilse sizin için çok dua eden talihsiz bir aileyi rahatlatarak sonsuz iyiliğe kavuşacaksınız.

Gerçi birkaç evim olduğu doğru, ama bunlar ipoteklerle yüklü, faizleri, mahkeme giderlerini ve resmî giderleri karşılamaya bir türlü yetişilemiyor, kasabamızda ticaret çöktü, umarım Rab benim güçsüz dualarımı dinler ve felaketlerime bir son verir, beni bağışlayın, bunu sizden yürekten istiyorum.

Saygıyla imzamı atıyorum

Angela Cosi

Sol kenarda:

İyiliğinize sığınarak ilişikteki mektubu kime yazılmışsa ona ulaştırmanızı rica ederim, size minnettar olacağım, size herhangi bir konuda yararım dokunacaksa beni esirgemeyin, ister işte ister burada kasabada herhangi bir konuda.

26

İngiltere · 1826
Newport

19 Nisan 1826
Newport.
Efendim!
Bu, son üç ay içinde size yazma cüretinde bulunduğum, posta ücreti ödenmiş ikinci mektup - sözünüz uyarınca çok talihsiz çocuklarımın sağlığı, esenliği ve nerede yaşadıkları hakkında bana bilgi verme lütfunda bulunacağınızı umarak - Şimdi size bildirmek isterim ki gelecek pazartesi sabahı (kızım hafif rahatsızlığından kurtulmuş olursa) bunları bizzat büronuzda soracağım ve hakkımı gözetip beni kabul etmenizi rica ediyorum,
Lütfen Doktor Coates'e çocuklarım olmadan yaşayamayacağımı açıklayın - dolayısıyla Fransa'dalarsa; biz (ben ve çocuğum) onların peşinden gideceğiz - İngiltere'delerse onlara yakın nerede yaşayabileceğimizi söyleyin, Doktor Coates'i rahatsız etmeden ya da çocuklara itaatsizlik öğretmeden bunu yapacağız -
Sanırım artık bana karşı çıkanların ne kadar güçlü olduğunu ve gerçek dostların, (öyle dostlarım varsa bile,) bana yardım etme çabalarının ne kadar boşuna olduğunu tahmin edebiliyorum!
Siz de, efendim, bana gönüllü olarak verdiğiniz sözü büyük bir sadakatsizlikle bozdunuz! -
Doktor Coates "sıkıntı, keder, yokluk, hastalık ya da herhangi başka bir güçlük" içindeyse - ona ve çocuklarıma karşı görevimi yerine getirmeye hazırım ve istekliyim, bu amaçla onları arayacağım! -
Bu konuda şu anda çocuklarımın güvenliği için öyle kaygılıyım ki, onların vaftiz babası olan size, şu anda "zamanınızı" aldığım için başka bir özrü [dile getirmeye?] hâlim yok -
Efendim,
İtaatkâr hizmetkârınızım
Mary Sophia Coates -
(Göreceğiniz gibi) elimden geldiğince "açık" yazmak için biraz zahmete girdim. bir daha gücenmeyesiniz diye -

Daha sonraki el yazısı kayıt
[21 Nisan 1826.
Bayan Coates.]

27

Prusya · 1819
Münster

Münster, 26 Ekim 1819.

Talimatlarınız uyarınca Pforzheim'daki Em. Müller Bey'in nakliye hizmeti aracılığıyla, F. M. işaretli, mumlu beze sarılmış küçük bir paket gönderdik; içinde seçilmiş 10 fok derisi var, ağırlığı 103 libre, bir an önce ulaşmasını diliyoruz.

İlişikte Londra'daki son açık artırmanın fiyat listesini size sunmaktan onur duyuyoruz.

Daha fazla mavi tilki derisine ya da daha önce birkaçını aldığınız hamster kürkünden astarlara, yahut Weissenfels'te işlenmiş sincap karınlarından yapılan astarlara - mavileri 15 écu, beyazları 9 écu - ihtiyacınız olduğunda lütfen bize siparişlerinizi verin.

Leipzig'den dönüş yolculuğunuzun iyi geçtiğini umarak sizi selamlamaktan onur duyuyoruz

Size bağlı olanlar

B Hötte Söhne.

İlişikteki kürk fiyat listesi

Açık artırma [yırtık] Kanada

Londra'da 1 [yırtık] Eylül 1819'da yapıldı

Miktar - deri türü - 1. kalite fiyatı - 2. kalite - 3. kalite - not

31,830 dağ sıçanı - 3/6 ile 3/8 - 1/6 ile 2/ - 1/ - yalnızca bir kısmı satıldı.
4,371 kara ayı - hiçbiri satılmadı.
567 aynı tür ve kara ayı yavrusu - hiçbiri satılmadı.
271 gri ve kahverengi ayı - hiçbiri satılmadı.
60,300 Kanada sansarı - 7/ ile 8/ - 4/6 ile 5/ - 3/ ile 3/6 - yalnızca bir kısmı satıldı.
10,250 su samuru - satılmadı - 25/ ile 28/ - 9/ ile 15.
2,900 kuğu - hiçbiri satılmadı.
113 Kanada vaşağı - 14/6 ile 16/9 - iyice karışık.
1,363 "Chats de loups sir." olarak belirtilen deri - hiçbiri satılmadı.
1,600 kurt - hiçbiri satılmadı.
230 kaplan - hiçbiri satılmadı.
39,600 vizon - çok ince olanlar 3/2 ile 4/ - satılmadı, satılmadı.
9,300 kızıl tilki - 20/ - 10/ ile 12/ - 5/ ile 7/6.
600 çapraz tilki - 25/ - 10/ ile 15.
24 gümüş tilki, çok karışık - 81/ ile 103/.
1600 Tatar tilkisi - hiçbiri satılmadı; 1/ teklif edildi.
2,800 balıkçı sansarı - 9/ - 6/ ile 7/ - 3/7

Bu fiyatlardan gümrük iadeleri de düşülecektir.

Daha sonraki el yazısı kayıt
[Munster
Hotte ve oğulları, kardeşler
26 Ekim 1819.]

28

Fransa · 1839
Nantes

Nantes, 10 Temmuz 1839
Sevgili Caroline'im,
bir süredir sana yazmayı erteliyorum, yazabileceğimi düşündüğüm anda da bir engel çıkıyor. Ev işleri, kocamın giysi dolabını yeniden düzene koymam, sonra annemin taşınması. Yine de babama isim günü için yazdığın mektuptan sonra artık daha fazla gecikmemeye karar vermiştim ki arkadaşlarından bir hanımın posta arabasıyla gönderdiği küçük bir paket geldi, içinde üç boyun örtüsünün satışından elde edilen 21 frank da vardı; sana göndermek istediğim parayı biraz artırmak için ben de bir şeyler satmaya çalışayım diye mektubumu birkaç gün daha erteledim.
İki müslin başlığı ve üç boyun örtüsünü satmayı başardım. Satışa sunulan mal değer kaybeder demekte haklılar, çünkü seni temin ederim ki mallarını elden çıkarmak için hiçbir şeyi ihmal etmiyorum, onları sık sık sunuyorum ama sonuç alamıyorum.
Şimdi, sevgili Caroline'im, evliliğimle ilgili birkaç ayrıntıyı bilmek istiyorsun, seni memnun etmeye çalışacağım
Kocamın adının sana yabancı olmamasına şaşırmıyorum, öncelikle ilk eşi Christine Weisbrod'un yakın dostuydum, bizimle kaldığın sırada onu herhâlde görmüşsündür. Dostumu kaybettikten sonra kocam bizi eskisi gibi görmeye devam etti. Dul kaldığından beri üç deniz yolculuğuna çıktı, karada olduğu her seferinde bizi sık sık ziyaret ediyordu.
Nihayet geçen şubatta geldiğinde ertesi gün bize uğradı, hemen bir sonraki deniz yolculuğuna çıkma niyetinde olmadığını, dinlenmek istediğini ve ayrıca planları olduğunu söyledi. Bunun ne anlama geldiğini biraz seziyordum ama emin değildim. Sonunda gemisi on aylık bir yolculuğa gönderildiğinde niyetini daha açık anlattı.
Babama üzüntü verecek olmam beni kederlendirse de kocamın evlenme teklifini kabul etmeye karar verdim, ilk evliliğindeki ev hayatını herkesten daha iyi tanıma fırsatım olduğu için beni bekleyen mutluluktan daha önceden emindim. Şimdi kendimi ancak kutlayabilirim, çünkü her gün zevklerinin benimkilerle uyuştuğunu görüyorum.
Böylece 14 Mayıs sabahı saat dokuzda babam, annem, erkek kardeşlerim, eşleri ve çocukları eşliğinde kiliseye gittim. Müstakbel kocamın şahitleri. Beyaz yün satenden bir elbisem, beyaz bir şapkam ve çok güzel olan düğün şalım vardı:

Törenden sonra bizi bir kahvaltının beklediği eve döndük, ardından beyler işlerine gittiler, hanımlar evlerine; ben de o akşam oturacağım eve giysilerimi taşıtmakla uğraştım.

Saat dört çabucak geldi, yeniden hazırlanmak gerekti, şal ve şapka dışında sabahki gibi giyindim. Saçım açıktı, çiçeklerden bir çelenkle süslenmişti.

Salonumuz yirmi küsur kişiyi ağırlayamayacak kadar küçük olduğundan, bana her zaman iyi davranan Bayan Corron kendi salonunu önerdi, kabul ettim; böylece o zamana kadar gördüğüm nezaketlere karşılık verebildim. Akşam yemeğinden sonra düğünü biraz neşelendirmek için birkaç halka dansı yaptık, ardından babamla annem beni evime götürdüler.

O gün yalnızca bir şeye üzüldüm, sevgili Caroline'im, o da senin yokluğundu, seni sevgili çocuklarınla birlikte yanımda görmek beni ne kadar mutlu ederdi; onlar da ufaklıkların küçük masasında eksiktiler, Laure en büyükleri olarak oranın kraliçesi olurdu.

Ama gevezeliğimle kâğıdımın dolduğunu ve sana gönderdiğim paranın hesabını henüz vermediğimi fark ediyorum

önce Laure'un kesesine 20 frank, bundan erkek kardeşi Henry'ye biraz vermek isterse beni sevindirir, onu unutmadığımı göstermek için; yalnızca armağanın bu kadar küçük olmasına üzülüyorum, ama bir düğünde masraflar eksik olmuyor

sonra işlemeleri bana gönderen hanımdan 21 frank ve sana ait olan ve bende duran 49 frank, böylece 90 frank ediyor

49
20
21
Toplam 90

Hoşça kal, iyi Caroline'im, hepimizin sağlığı oldukça iyi, babam onu sevgiyle hatırlamandan duygulandı; kocam sana en dostça sözlerini iletmemi istedi, bir dahaki sefere sana birkaç satır yazabilsin diye mektubumda ona biraz yer bırakacağım.

Bizim adımıza çocuklarını öpüyorum, ailene dostça selamlarımız.
Adresim rue d'Angers No. 10, bir dahaki sefere sana evimden söz edeceğim

29

İngiltere · 1841
Exeter

Exeter, 11 Ekim 1841
Sevgili Phillips,
Üzülerek söylüyorum, poliçenin ayrıntılarını içeren önceki mektubunu bulamıyorum ve Moore Bey de kendisine daha önce yazdığım mektubu yok ettiğini söylüyor, dolayısıyla ikimiz de ayrıntıları bilmiyoruz _ Sen ona bir fiyat vermeden teklif yapmayacak _ Bu yüzden bana ayrıntıları ve isteyeceğin fiyatı gönderirsen onu satın almaya ya da bir teklif yapmaya ikna etmeye çalışacağım _ Kendisi için fazla ~~kolay?~~ elverişli bir anlaşma yapmak istediğinden korkuyorum, ama elimden gelen her şeyi yapacağım.
Reversion in fee hakkını devretmeme gelince _ Önce asıl kira sözleşmesi ve bu kiraya tabi satış anlaşması, satıcılara verilen ipotekten hiç söz edilmeden belirtilmeli, ardından devir belgesinde taşınmazların "adı geçen ve yukarıda anılan kira senedindeki kira bedellerinden ve sözleşme yükümlülüklerinden yararlanarak, ancak adı geçen kiraya tabi olarak" alıcıya, mirasçılarına ve haklarını devralanlara ve onların yararına bırakılacağı yazılmalı değil mi?
Common law'a göre bir kira diyorsun _ Sanırım bu, bargain and sale yerine "demise & grant" sözleri kullanılarak yapılıyor, geri kalanı da kanuna gönderme yapan ve amacın reversion hakkını bir release yoluyla devralmak olduğunu belirten son bölüm dışında, bir yıllık lease and release ile aynı olacak _
~~Düşünmüyor musun~~ Anladığım kadarıyla belediye meclisi bir yıllık bargain and sale kullanamıyor.
Common law'a göre bir kira yapılırsa, zilyetliğin resmen teslimi gerekli midir. Bu zahmetli olacak, çünkü asıl kira hakkı bana ipotek edilmiş, sanırım alıcının o kira uyarınca zilyet olacağı söylenemez _
Bu reversion hakkı, bir yıllık hiçbir kira olmadan grant yoluyla devredilemez mi Zilyetlik resmen teslim edilirse, bunun (senedin arkasına yazılarak) mevcut kira sözleşmesindeki kiracının rızasıyla yapıldığının belirtilmesi gerektiğini sanıyorum _ Asıl kiracı Rowe Bey'di ve hakkını Gliddon Bey'e devretti; o da bana ipotek etti ve reversion in fee hakkını satın almak istiyor _ Gliddon Bey şimdi taşınmazları kullanıyor _ Senedin arkasındaki kayıt, common law'a göre kiracının zilyetliği _ _ kimin? _ Gliddon Bey'in mi, yoksa zilyet olan kiracı Campion Bey'in mi rızasıyla aldığına dair olurdu _
4 Vict ch 21 (bu yıl kabul edildi) uyarınca, bir yıllık kira olmadan yapılan ve bu Kanun gereğince yapıldığı açıkça belirtilen her release, devreden bir yıllık kira yapmış olsaydı ne kadar etkili olacaksa o kadar etkili olacaktır; release, bir

yıllık kira ile aynı damgayı taşımak kaydıyla - Bu kanun bir yıllık bargain and sale demediğine göre, bir yıllık kira sözü, bir yıllık bargain and sale kadar common law'a göre bir kirayı da kapsamıyor mu -

Güvenli biçimde mümkünse common law'a göre kiradan kaçınmak isterim.

Bir ipotek için artan damga vergisi 20/, bir senet için 25/. - Hem senet hem de ipotek damgası kullanılacaksa, sanırım en yüksek artan damga (25/) en iyisi olur, ama iki artan damga birden değil

Bu konudaki tavsiyen için sana çok minnettarım.

Mektubunda yakınmadığına göre sağlığının fena olmadığını düşünüyorum ve hava bu kadar elverişsiz olmasına rağmen Hastings'in sana iyi geldiğine seviniyorum -

İçtenlikle senin

R C Campion

Çok olağanüstü yetenekler olmadan avukatlıkta bir şey başarma şansı olduğunu düşünmüyorum, bu yüzden oğlumu Kilise'de bir mesleğe hazırlayacağımı düşünüyorum.

30

Fransa · 1834
La Rochelle

La Rochelle, 3 Eylül 1834.

Sevgili Saturnin'im,

25 Ağustos tarihli mektubun bende. Bayan Bormeau da bir şey yapması için Yvot'ya yazmış, onu buna teşvik etmek için senin 1/5'lik payı vereceğini söylemiş olabileceğini düşünebilirsin, ama hiç beklemeyeceğin şey şu: mektubunu Yvot'ya göndermiş. Bu iğrenç.

Mektubundaki iki cümle Yvot'nun dikkatinden kaçmamış, geçinmekte zorlandığımı yazmana onun gibi ben de kızıyorum. Massias bana çevresindeki kadınların, bende kendisine ait ne varsa geri almak için ona baskı yaptıklarını söyledi. Yvot kaygılandı ve sen bilirsin ki ancak onun aracılığıyla ilerleyebilirim; çok düşüncesizsin, Bayan Bormeau'nun da sizi daha da öfkelendirmeye çalışacak kadar kara bir ruhu var.

Yvot bir şey yapabilir ama erkek yeğenimin papazların etkisi altında yetiştirilmeyeceği açık koşuluyla, bunu yapmakla da iyi eder. Geçmişten habersiz değilsin, onu buna yöneltmesi gereken şey de az önce öğrendiğim şu: erkek yeğenim her akşam şarkı söylemeyi öğrenmek için cemaat papazına gidiyor. Kız yeğenimiz Gabrielle'i fanatikleştiren de o. Buna öfkeleniyorum.

Fanny, B. Hanım'a hiçbir şey yapamayacağını söylemiş, bu da gözlerini tamamen açsın.

Bir zamanlar ruhban okullarındaki eğitim başka yerlerdeki kadar iyiydi, ama o zaman papazlar sonradan dönüştükleri kişiler değillerdi. Onlardan nefret ediyorum.

Senin Champagne şarabını tatmadım ve Massias'ı yeniden görmedim, sana bu konuda hiçbir şey söyleyemem. - Corelieux Bey'i göreceğim, sıcaklar geçince biraz getirtmesi için onu teşvik edeceğim.

Jay Bey'i görürsen onu konuşturmaya çalış. Pişirme işinde çalıştırdığım ve bu işi bilen oğlumu yanına alıp almayacağını sor.

La Rochelle artık bana hoş gelmiyor. İşletmemi satmanın bir yolunu bulsam bir işletmeyi yönetmenin peşine düşerdim

Fanny hâlâ Marans'da.

Kız yeğenimizi gördüğünde ona hepimizden pek çok selam söyle.

Hoşça kal, sevgili dostum, sağlığına dikkat et
J. A. Berthault

31

Amerika Birleşik Devletleri · 1855
New York

New York 22 Mayıs 1855

Sayın Beyler

Son mektubum bu ayın 15'i tarihliydi ve Atlantic ile gönderilmişti; o zamandan beri bu ayın 1'i tarihli mektubunuzu almanın mutluluğunu yaşadım.

Art arda doğu rüzgârları esmesine rağmen "Edward Everett" henüz gelmedi. Anlaşılan 18 Nisan'dan önce yola çıkmamış. Bu uzun gecikmeye çok üzülüyorum, çünkü o lanet olası yasak yasası yüzünden asıl sıkıntılar başımıza gelmeden dostlarımızın brendileri satabilecekleri mevsimin en iyi kısmı geçmiş olacak.

Şimdilik burada her şey sakin; yetkililer, zaman zaman satıcılarımızı bezdirmek için çeşitli girişimlerde bulunulsa da, 4 Temmuz'a kadar içkilerin perakende satışı için ceza uygulanamayacağına karar verdiler. Her iki tarafta da yasayı uygulamak ve ona direnmek için hazırlıklar yapılıyor ve çatışmanın sert geçeceğine pek şüphe yok. Eh, bu belirsizliğin sürmesindense işin hemen bir krize varması daha iyi.

Bu yasanın anayasaya uygunluğu hakkında hukuki görüş bildirmeleri için, toptancıların önde gelen tüccarlar arasında topladığı paradan yüksek ücretler ödenen avukatların birkaçı görüşlerini yayımladı bile. Beklenebileceği gibi bunların hepsi, yabancı şaraplar ve damıtılmış içkiler söz konusu olduğunda, kesin biçimde yasanın aleyhine. Aynı zamanda hukuk işlerinden anlayan ve su taraftarlarınca ücretleri ödenen başka kişiler, tam tersini gösteren ayrıntılı görüşler yayımlıyorlar; ancak bir noktada anlaşıyorlar, yani yabancı içkileri ithalatçı satabilir; fakat bunlar iç ticarete karıştıkları anda yabancı niteliklerini kaybedip genel yasağın kapsamına giriyorlar. Bu da, ihracat dışında bu satışların hiçbir amaca hizmet edemeyeceğinden başka bir şey demek değil; çünkü yasa uyarınca tıbbi ve teknik amaçlar için yetkili temsilci olarak görevlendirilmedikçe herkesin her tür içkinin ticaretini yapması, içki bulundurması veya satması yasak! Brendi için talep çok az, bu da bana hayli şaşırtıcı geliyor; çünkü 4 Temmuz'dan sonra yasayı uygulamak için yapılacak herhangi bir girişimin sonucu ne olursa olsun, o kötü gün gelip çatmadan her saygın kişinin bir miktar stok yapmak isteyeceğini düşünmek makul. Taşradaki satıcılar, özellikle çeşitli kaplıcalarımızda ve yazlık dinlenme yerlerimizdekiler, ne yapacaklarını bilemiyorlar; çünkü yazın en kavurucu günleri başlayınca bu şehirden kaçan binlerce insan için yalnızca taze, serin suyla yaşamak pek cılız bir teselli olacak!

Dün Boston'da değiştirilmiş yasa oradaki halkı sevindirmeye başladı. Nasıl işleyeceğini öğrenmeyi merakla bekliyorum. Tek bir kadeh brendi için para ve hapis cezaları hayli ciddi bir mesele.

Önümüzde çok durgun bir yaz olduğu kesin, çünkü ne gibi somut tehlikelerin bizi tehdit ettiği anlaşılıncaya kadar kimsenin stokunu artırması pek olası değil. Bütün umutlarımız büyümekte olan asmalarınızdan alınacak sonuca bağlı. İyi bir bağbozumuyla yüzümüz güler ve fiyatlar düşerse, burada olumlu bir etki bekleyebiliriz. O zamana kadar yasak yasamız hakkında kesin bir karara varılması ve yabancı damıtılmış içki ticaretini şu an üzerine çöken karabasandan kurtaracak yasal bir yol bulunması muhtemel.

İşlerin durgunluğundan şikâyetler genel olarak sürüyor; yalnız pamuk ticareti, bu mevsimde her zamanki gibi canlı. Tahıl ve unumuz aşırı pahalı ve neredeyse kıt. Birkaç şiddetli yağmur büyümekte olan ekinleri canlandırdı ve iyi bir hasat umutlarımızı artırdı. Avrupa'da havanın çok yağışlı ve soğuk seyretmeye devam ettiğini görmek beni üzüyor, ama şimdiye kadar her şeyin iyiye dönmüş olduğunu içtenlikle umuyorum. Zayıf bir hasat ve bunun sonucu olan yüksek fiyatlar savaşın felaketlerine eklenirse gerçekten büyük bir talihsizlik olur. Avrupa'da durum son derece fırtınalı görünüyor ve bunun sonu henüz gelmiş değil. Burada bizi destekleyecek Kaliforniya madenlerinin olması bizim için bir şans. Altınımızın Avrupa'ya akışı aşırı boyutlarda. Liverpool'a giden son vapur 10 milyon frank taşıdı!

Gerektiğinde kullanılmak üzere, toplam f 34532.78/100 tutarındaki son havalemin ikinci nüshalarını iliştiriyorum. Gelecek mektubumla, Ciudad Bolivar ile gelen brendilerin kalan hesabını size ulaştırmayı bekliyorum.

Böyle az şey yapmak ya da hiçbir şey yapmamak son derece sıkıcı bir iş, ama şimdilik elden bir şey gelmiyor. Saygıyla kalıyorum

Sayın Beyler
İçten bağlılıkla
John A F Rachau

32

Fransa · 1857
Aigueperse

PUY-DE-DOME DEPARTMANI.
AIGUEPERSE ŞEHRİ.
Aigueperse, 14 Mart 1857

Numaranızı kurada çeken annenizin size yazması gerekirdi; bunu yapmadığı için size durumu bildirmek üzere yazıyorum.

Kantondaki askerlik yükümlülerinin sayısı 147 idi. Anneniz 135 numarayı çekti; dolayısıyla kendinizi kurtulmuş sayabilirsiniz, bu numaraya kadar gelmeyecekleri kesin.

Anneniz Aigueperse'te yaşıyor ve Aigueperse'te oturan, Moulin adlı bir yol bakım işçisiyle evli.

Lütfen saygılarımı kabul edin
Belediye başkanı
C Raynaud

33

Fransa · 1819
Nantes

Bildiğim yardımseverliğinize sığınarak bana bir iyilik yapmanızı rica ediyorum:
Genç oğlum Benjamin, kurayla 1817 yılının genç askerleri arasına seçildi. Bu nedenle, kabul edilmek üzere geçen 27 Şubat'ta inceleme kurulunun önüne çıkması gereken bir bedel askerle anlaşmıştım. Ne yazık ki bu adam bana verdiği sözü tutmadı. Başka birini sunabilmek için yeni bir kurul toplanacağını bekliyordum. Valilikte az önce oğluma artık başka kurul toplanmayacağını, yerine bulduğu adamın ancak askerî birliğinde kabul edilebileceğini, bunun da zor olacağını söylemişler. O da burada Paris'tekiyle aynı kolaylığın sağlanmadığını belirtmiş; çünkü Savaş Bakanı yakın zamanda, yerlerine bir başkasını bulmak niyetinde olan ama o zamana kadar bunu yapamayan gençlere bu ayın 12'sine kadar yeni bir süre tanındığını duyurmuştu. İnceleme kurulunun toplanacağı günler duyurulmuş, fakat hangisinin son olduğu, hangisinden sonra artık bedel asker kabul edilmeyeceği söylenip belirtilmemişti. Dolayısıyla, özellikle bakanın duyurusundan sonra, yeni bir kurul beklemek için sebebi vardı. Aynı durumda birkaç kişi daha bulunuyor.

Bu nedenle, bakan nezdinde girişimde bulunarak, 30 numarayla belirlenen oğlum Benjamin Arnaud'nun (Nantes'ın 4. kantonu, 1817 sınıfı) yerine bulduğu adamı Nantes'taki Loire-Inférieure lejyonunun birliğinde kabul ettirmesine izin verilmesini ve ilkinin reddedilmesi halinde başka bir bedel asker bulmak için kendisine gerekli imkân ve zamanın tanınmasını sağlarsanız size sonsuz minnet duyarım.

Oğluma bu ayın 23'ünde birliğe alınacağı söylendiği için, yerine bir adam buluncaya kadar yanımda kalmasına bakanın izin vermesi için elinizden geleni yapmanızı rica ediyorum. Lütfen onun bir dulun oğlu olduğunu ve o kadın için vazgeçilmez olduğunu belirtin. Sizde olduğunu bildiğim bütün gayreti göstererek bana büyük bir iyilik yapabilirsiniz! Size vereceğim bütün zahmetler için beni bağışlayın

Sizi üstün saygılarımla selamlamaktan onur duyuyorum
Jacq Arnaud'nun dul eşi.

P. S. Az önce çevremizdeki belediye başkanlarından biriyle görüştüm. Gençlere yeni bir süre tanınması için bir bakanlık duyurusu yayımlandığını, ama bunun kendilerine bildirilmediğini söyledi. Valimizin bakandan, son olduğu açıkça duyurulacak bir inceleme kurulu istememiş olmasına üzülüyorum. Böyle bir kurul toplanmış olsaydı oğlum ve birkaç kişi daha aynı duruma düşmezdi. Ama sizin aracılığınızla yeni bir süre tanınacağını ve bedel askerler için aynı

kolaylıkların sağlanacağını umuyorum. Kuruldan süre istenmediğini ve yasanın genç askerin gelişi sırasında süre tanınabileceğini söylediğini belirtmekte yarar var. [Son sözcük okunamıyor]

Yabancı demirin söz konusu olacağını düşünüyor musunuz. Birkaç şehirden ithalat vergisinin azaltılması isteniyor = bir şey biliyorsanız lütfen bana bildirin. Bu ay içinde 800000 k İngiliz demiri geldi.

Mektubumu postaya vereceğim sırada, oğlumun bu ayın 21'inde hazır bulunmasını isteyen göreve çağrı mektubu elime geçti. Bir erteleme isteyeceğim: hızlı cevabınızı beklerken sizi yürekten selamlıyorum

J. Arnaud
Annem adına

Daha sonraki resmî kayıt:
24 Mart'ta cevap verildi.

34

İspanya · 1806
Martín Muñoz

Martín Muñoz, 13 Nisan 1806.
Sayın Don Rafael,
Hepinizin sağlıklı olduğunu öğrenmek beni sevindirecek; ben iyiyim, gerçi burada bu kasabada her gün bir cenaze var. Kızlar bakkal kadının Manuela'sının ve terzinin öldüğünü biliyorlardır. Bu mektubu size şunu söylemek için de kullanıyorum: rahip beylerin emrettiği haczi uygulamaya geldiler ~~yaptılar~~ ve perşembe günü büyük sandığı ve mutfaktaki döşemeli koltuğu haczettiler.
Söyleyecek başka bir şey yok. María Hanım herkese selam gönderiyor, ben de öyle. Hepiniz bu selamları sağlık içinde alın ve sizlere yürekten değer veren ve sizleri kutsayan komşunuza emirlerinizi bildirin,

Rosaes ceba
Benden ve benim Mariquita'mdan bütün hanımlarıma çok selam.

Sonradan el yazısıyla düşülen kayıt
[Aynı ayın 15'inde cevap verildi.]

35

İsviçre · 1852
Neuchâtel

Sevgili Fritz'im,

Bütün dış mahalleyi geç, tepeye yaklaş, Godet Hanım'ın evine gir, birinci katta merdivenin karşısında dur, bir kapıyı aç ve kendini salonumun ortasında bulacaksın. Mobilyaların döşemelik kumaşındaki zevki, ardından sandalyelerin önündeki güzel küçük halıları hayranlıkla seyreden meraklılara göre salonum çok güzel. Sağda yatak odam var; perdesiz bir yatak (bu bana uygun, Fleurier'deki yemek odasının siyah dinlenme sediri, aynı sandalyeler, yazı masam, üzerinde sana ait [adı okunamayan nesne] bulunan bir şifonyer. Sonra salonu geç, bir masa, hasır oturaklı altı sandalye ve arkada bir büfe bulunan yemek odamı bulacaksın; insan hayatının değişkenliğinin kanıtı olarak da çocukluğumun yoldaşı saatimi. Yaşlılığında yolculuğa dayanamadı ve sarsılmaz bir sessizliği koruyarak bana bir ölü beden gibi ulaştı. Şehre bu kadar uzakta bu durum benim için epey tatsız; sık sık saatin kaç olduğunu öğrenmek için komşu kadınlara gitmem gerekiyor. Dostlarım, erkek ve kız yeğenlerim, özellikle vaftiz evlatlarım için bir odam daha var. Bu odadan diğerlerindeki gibi göl ve Alpler görünmüyor, ama bütün şehir boydan boya görünüyor ve Jequier evinde yaşamaya başlandığında orada olacak her hareket gözlenebilecek. Bu er ya da geç olacak, muhtemelen benim bundan zevk alabilmem için fazla geç.

Çünkü işte bir yıl daha geçti; sıradan insanların ömrüne göre daha kaç yıl fazladan yaşadım? Bu yıl kendime neden geride kalan benim diye soruyorum. Cevabım hep aynı: Tanrı'nın yolları bizimkiler değil. Bana bu dünyada geçirmem için hâlâ verdiği zamanı ona hizmet ederek ve onu yücelterek kullanabilmek için keşke onun amaçlarına katılıp onları anlayabilsem. Sana olan sevgimi artırmasını istemiyorum ondan, sevgili Fritz'im, bu mümkün olmazdı; ama umutlarında, girişimlerinde seni kutsamasını, bu yılın saflarımızı seyreltmek şöyle dursun onları sıklaştırmasını, çevremizde dinimiz içinde yetiştirilmiş, hayatın son amacına hazırlanmış çocuklar görmemizi istiyorum. Dileklerim eşini ve çocuklarını da kapsıyor; onlara en şefkatli selamlarımı iletirken bunu da söyle. Eşine, iki küçük bebek ceketiyle birkaç çift çorabın gönderilecek bir fırsat beklediğini bildir; tabii küçük bir paketi kara taşımacılığıyla göndermenin risklerini, ardından 100'de 30 giriş vergisinin masrafını göze almayı tercih etmezseniz; bu da çorapları çok pahalıya getirir. Ernestine'in istediği gibi hepsinin fiyatını topluca hesaplayamam, çünkü kullanılan malzemeye bağlı. Yünlü olanlara f 3'e yakın malzeme gidiyor, sonra işçilik ve gönderme ücreti;

her şey para. Hayat burada başka yerlerden daha pahalı, küçük gelirlerle nasıl geçinilebildiğini gerçekten bilmiyorum; ve

Erkek kardeşinin haline neredeyse imreniyorum; dostluğun yükümlülükleri dışında her şeye yetişebiliyor. Benim dostluğum onlardan daha fazla ziyaret beklerdi, ama yine de beni mümkün olduğu kadar ziyaret ettiklerini biliyorum. Du Pasquier Hanım'ın ölümünden beri anneleriyle babaları onlara daha da çok ihtiyaç duyuyor, özellikle Julie Hanımefendi'nin yokluğunda. Carolinne'in sağlığı bu günlük gidip gelmelerden zarar görmüyor; hatta bana daha iyi görünüyor. Çocuklar büyüyor, Elisa uslanıyor, Jules ise yaramazlaşıyor; küçük bir erkek kardeşe çok ihtiyacı var. Başlayacak yıl için bunu umalım. Montet'de ne olacağını bilmiyorum. Erkek kardeşinin yanında iki gün geçiren Philippine hâlâ öyle güzel ve son derece iri yapılı. Kız kardeşin Emelie bana Jean'ın giderek daha sakat hale geldiğini yazıyor. Buna ondan daha az razı olabiliyorum. Ailenin geri kalanı hakkında sana ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Kız kardeşim Vaut artık yaprak veremeyen bir bitki; bahar onu alıp götürebilir. İtalya'da bana karşı şahane bir sessizlik içindeler. Bir not, baba evine döndüklerini haber verdi. Yazdıkları yabancılardan yengemin daha iyi olduğunu ve son akrabası Sandoz Bey'in ölümünden çok acı çektiğini öğreniyorum; üç küçük kız çocuğu bıraktı ve adını sürdürecek bir varis bırakmadı. Tanrı insanlara ne olduklarını ve tasarılarının neye yettiğini göstererek kibirlerini kırmanın bin türlü yolunu buluyor.

Benim tasarım 1 Ocak'ı Boudry'de geçirmek. Burada, bana kalanlardan çok kaybettiklerimi hatırlatacak yabancı bir ailenin arasında kalmaya bir türlü karar veremiyorum. Yüreğim hâlâ kanamasa bana kalanlar mutluluğuma pekâlâ yeterdi, ama hiçbir şeyin kapatamadığı yaralar uzun zamanda iyileşiyor. Buna rağmen Yüce Varlık'a ve beni unutmayan insanlara minnettarım; yani sevgili Fritz'im, bu duyguyu bana sen yaşatıyorsun. Sizlere bin selam gönderen Godet Hanımlarla sık sık bundan söz ediyorum. 25 Aralık'ta bize çiçekler veren hava böyle devam ederse Ocak'ta Montet'ye bir ziyarete gideceğiz. O annenin çocuklarını göreceğiz, ama onu değil; onu yukarıda aramak gerekiyor! Yukarıda! Ve orada ona katılmayı, bir gün hepimizin orada birleşmesini arzulamak; o zamana kadar mümkün olduğunca sık görüşelim. Yazın bizi ziyaretsiz bırakmayın; oğlun doğar doğmaz İsviçre'nin onun vatanı olduğunu ve orada her zaman onu sevmeye hazır yürekler bulacağını öğrensin.

Hoşça kal, sevgili Fritz'im. Emma Hanım'ı görürsen ona beni hatırlat ve yaşlı teyzenin senin hatıranda her zaman bir yeri olsun; o yer, onun pek şefkatli bağlılığının hakkıdır

25 Aralık

S. A. Perrin.

Bu arada Samuel'e bana Fleurier'de satılmayan kabuklardan bir araba dolusu getirmesi için yazacağım; bunların parasını ben ben sana onları gördüğümde ödeyeceğim, ya da tercih edersen erkek kardeşine

Neruda Archives · NRA-L-000324

36

Avusturya · 1783
Viyana

Arka yüz kaydı
[(Toeplitz.) Bohemya Krallığı'ndaki Osseck manastır vakfı.]

Pek saygıdeğer ve çok değerli Başrahip Efendim.
Efendim, yüksek ruhani efendim ve pek lütufkâr koruyucum!
Pek Saygıdeğer Efendim, kişisel bilginiz için, Pek Yüce Majestelerinin ayrılışının hemen ardından sarayının her bir idari dairesine mühürlü olarak teslim ettirdiği o kapsamlı saray yazısını size en derin tevazuyla iletiyorum. Postaya aynı ölçüde yük olmamak için sekiz dolu yaprağı şu tek yaprakta topladım. Değerli efendimin bunu daha rahat okuyabilmesi ve her bir paragrafını değerlendirebilmesi için, evde daha büyük yazıyla ve daha büyük bir biçimde yeniden yazılmasını, ayrıca uygun görürseniz haleflerin bilgilenmesi için arşive konmasını yerinde buldum.
Geçtiğimiz günlerde, Pek Yüce Majestelerinin emriyle Kardinal Miggazzy, o 80000 fl tutarını işlemiş faiziyle birlikte, yoksullar kurumunun kasası için Kont Bouquoi'ya derhal ödemek zorunda kaldı. Merhum Kardinal Kolonitsch bu parayı, yoksullara yardım dağıtılması için vasiyet yoluyla Viyana başpiskoposluk makamındaki haleflerine, serbestçe kullanmaları üzere bırakmıştı.
Pek Yüce Majestelerinin ayrılışından birkaç gün önce, buradaki Papalık elçisi Majestelerine Papa'nın mektubunu teslim etti. Mektupta, piskoposlukların daha fazla bölünmesini, dünyevi mallara el konulmasını ve dinî tarikatların kaldırılmasını vb. önlemeye çalıştığı çeşitli ricalar, uyarılar ve teşvikler yer alıyordu. Bunları zihninde öngören Pek Yüce Majesteleri mektubu hemen açmadı, Papalık elçisini ertesi gün yanına çağırdı. Belirlenen gün Majesteleri, huzurunda bulunan elçiye şu resmî sözlerle karşılık verdi:
"Roma'da biri, dün bana teslim edilen mektubu gerçekleri gizleyip yanlış göstererek Papa adına bana hitaben yazmaya cüret etmiş. Kutsal Hazretlerinin mektubun yazarını araştırabilmesi için doğrudan kendi ellerine gönderilmek üzere mektubun aslını burada geri veriyorum; çünkü karşılıklı ve böylesine yakın dostluğumuz sürerken Papa'nın bana bu mektubu yazmış olabileceğine kendimi inandıramıyorum."

Kendimi yine değerli efendimin yüce lütfuna emanet ediyor, yüksek ruhani efendimin kutsal elini saygıyla öperek, ölünceye kadar pek saygıdeğer efendimin en bağlı hizmetkârı olarak kalıyorum.

P. S. Pek saygıdeğer efendimin bu saray yazısını başkalarına iletirken ihtiyatla hareket etmesini rica ediyorum, çünkü bunu elinde bulunduran özel kişiler neredeyse yok.

Viyana, 24 Aralık 1783.

37

Fransa · 1838
Saint-Germain-en-Laye

Saygıdeğer Efendim

Size yalvarıyorum, bana karşı fazla sert olmayın. Her bakımdan hastayım ve iyileşmek için kendi istediğimi yapmaya ihtiyacım var. Şimdiki isteğim de ne olduğumu ve Tanrı'nın benimle ne yapmak istediğini öğreninceye kadar ormanlarımda kalmak.

Bu belirsizliğin çocuğunuzu nasıl ezdiğini hissetseydiniz, onun için azarlayan değil, anlayışlı bir baba olurdunuz. Dün bütün o sitemlerinizle beni çok incittiniz; yine de sizi hep seviyorum, hep daha çok.

Bakanı görmeye gitmemi istemeyin; onun bulunduğu yere giderek iyi niyetimi gösterdim. Onu bulamamama izin veren Tanrı'ydı, çünkü belki bir beceriksizlikle işlerinizi bozardım ve sonradan bunun için bana sitem ederdiniz.

Hem korktuğum bir şeyin başarıya ulaşması için gönülden çalışmamı nasıl beklersiniz? Yapabileceğim tek şey boyun eğmek ve kabul etmeye mahkûm edileceğim gün o kadehi içmeye hazırlanmak.

Bütün mutluluk umutlarım, sizi yakında bana emanet etmek istediğiniz sürünün ortasında görme umuduyla birlikte dağılıp gitti. Bu umudu siz kendiniz de kaybettiniz; dün bana bunu itiraf ettiniz.

Yine de bu sevgili sürünün arasına gideceğim, ama beni oraya iyi Tanrı'nın göndermesi gerekiyor. Cesaretimi ayakta tutmak için bu düşünceye ihtiyacım var. O zaman kararlılığıma güvenebilirsiniz. Ne yaparlarsa yapsınlar, gerekirse ölürüm, ama görev yerimi asla terk etmem.

Öyleyse Saygıdeğer Efendim, aramızda şu açıkça anlaşılmış olsun: vicdanınız size girişimlerde bulunmanız gerektiğini söylüyorsa bütün girişimleri siz yapacaksınız; benimki ise olup biten her şeyin dışında kalmam ve Tanrı'nın huzurunda benimle ilgili tasarılarının ortaya çıkmasını beklemem gerektiğini söylüyor.

Buna tembellik, kayıtsızlık diyeceksiniz. En çok onayını hak etmeyi istediğim kişi tarafından böyle yargılanmak benim için ağır; iyi Tanrı'ya sunmam gereken bir acı daha bu. Onun kutsal adı kutlu olsun!

Yeterince uzun zamandır güllerin üzerinde yürüyorum; cennete gitmek istiyorsam yolumda birkaç dikenle de karşılaşmam gerekir, gitmeyi de gerçekten istiyorum.

Orada yukarıda birlikte olacağız ve siz beni artık azarlamayacaksınız. Başka türlü olacaksa, size itiraf ediyorum, o buluşmaya varmak için hiç acele etmezdim. —

En derin saygıyla,
Saygıdeğer Efendim,
sizin pek mütevazı
ve değersiz yardımcı piskoposunuzum

Menjaud
19 Ağustos 1838. —
de Ségur Bey yarın burada mı? . . . .

Neruda Archives · NRA-L-000034

38

Amerika Birleşik Devletleri · 1826
Johnston

Johnston 14 Eylül 1826
Kardeşim

Sana bu satırları yazma cüretini gösteriyorum; Boston'a vardığımda bana Copes Hill'in arkasında Ruddock mirasçılarına ait bir arazi olduğunu, mirasçıların gelip haklarını ileri sürmeleri gerektiğini, yoksa şehrin araziyi alacağını söylediklerini bildirmek için.

Bununla ilgilenmeni istiyorum, çünkü artık babamın elinde olan onca şeyden annemin malına ait bir şeyler almamın zamanı geldiğini düşünüyorum. Babamın olan hiçbir şeyi istemiyorum, annemin olanı istiyorum; babam annemin payını elinde tutuyordu ve bu £ 950.0.0 ediyor. Sonra masrafları için üçte bir daha [çeker?]. Bu Abiel Ruddock. Satılmamış ve ödenmemiş 4 pay var; John Ruddock Bey'in hesabındaki bakiyeye göre bunlar 1385. 14. 6. ediyor.

Peki kardeşim, dört çocuktan birinin bile bundan tek bir senti yokken bütün bunlar nerede? Bir de annelerinin payı varken, sen benim yerimde olsan bugüne kadar rahat durur muydun? Hayır, durmazdın.

Vicdanına sesleniyorum: kız kardeşimle ben bugün hâlâ miras defterinde duran o 927. 6. tutarını almaya gittiğimizde, daha önce hiç bu kadar haksızlık yapılmış mıydı? Başkaları için adaleti sağlayabiliyorsan benim için de adaletin sağlanmasını istiyorum.

Bu eyalete başkaları için adaleti sağlamaya geliyorsun ama benim için değil; ben de senin kendi ailendenim, seninle aynı babadan geliyorum. Babam o malı elinde tutmamış olsaydı sen de aldığın eğitimi alamazdın; öteki erkek kardeşlerim de böyle bir eğitim almadılar.

Bana ve kız kardeşim Roda'ya, babanın biz çocuklardan yemek ücreti almayarak çocuklarına haksızlık ettiğini söyledin. Hiçbir şey yoksa nasıl ücret alabilirdi? Hayır, senin payının hiçbir kısmında sana haksızlık etmedi. Senin için bize haksızlık etti, çünkü hepsi sende.

Ey acımasız baba, onu ait olduğu kişilerden alıp ait olmadığı kişilere vermek! Hepsi yazılı olarak elimde, babamın 1793 yılında sunduğu son hesap da. Orada kendi hesabına göre mirasçılara £829.2=3 bıraktı ve o zamandan beri hiçbir hesap kapatılmadı. Bu da 33 yıl ediyor; dolayısıyla beni inandırmaya çalıştığın gibi zaman aşımına uğramış değil. Ötekilerin hepsi kendilerine ait olanı aldıysa bizimki nerede?

Ah kardeşim, bana büyük bir haksızlık yapıldığına göğü tanık tutuyorum ve şimdi adalet için göğe daha yüksek sesle haykırmalıyım.

Göksel Babam, öç benimdir ve karşılığını ben vereceğim diyor. Annem beni terk ettiğinden beri o benim Babam oldu; koruyucum, kurtarıcım ve iyilik edenim oldu. Benim için her şeyi yapacağına güvenmeliyim, çünkü o olmadan hiçbir şey yapamam.

Kardeşim, adaleti sağlamak için bir yerden bir yere gidiyorsun, şimdi onu senden ve gökten haykırarak istiyorum, çünkü Tanrı gidilecek yolu gösteriyor. Şimdi gözü üzerimde, buna kutsamasını da eklesin. Benim için meseleyi araştırmaya gönlün yoksa, bu meseleyi

dünyaya açıklamak zorunda kalacağım. Tanrı bana güç versin. Her şeyi yapabilirim, çünkü bütün güç onun ellerinde ve kimse o gücü ondan koparamaz. O öldürebilir ve diriltebilir. Yüceltileni alçaltabilir ve alçak durumda olanı yüceltebilir; ona güvenmiş olan hiç kimsenin korkmasına gerek yok, çünkü dünyanın sonuna kadar sizinle olacağım diyor.

Kardeşim, bana zaman zaman para verdin, bunun için hep çok minnettar oldum. Hepsini tek tek kaydettim ve bir gün elimden gelirse geri ödeyeceğim. Ama bana verirken bunun karşılıksız bir hediye olduğunu söylemiştin.

Kardeşim, bu mektuba ve olanlara bak, adalet diye haykırmak için sebebim yok mu, gör. Kendini benim yerime koy, o zaman nasıl olduğunu görürsün.

Bir şey alıp alamayacağımı, yoksa hiçbir şey alamayacağımı görünceye kadar rahat durmayacağım. Bunu yapmak senin elinde. Benim hakkımda kötü düşünebilirsin; ben senin hakkında daha da kötü düşünebilirim, çünkü sen benden daha çok biliyorsun.

Şehir bir süre belirledi ve mirasçılar masrafları ödeyerek araziyi alabilirler. Kuzen Ruddo[ck] isterse masrafları ve öteki mirasçıların paylarını ödeyerek onu alabilir. Beni her şeyimden mahrum bırakan da sensin.

Kız kardeşimiz Haret'in daha iyi olduğunu, ailenin ve öteki bütün erkek ve kız kardeşlerimizin sağlıklı olduğunu umuyorum. Hepimiz bu mevsimde daha önce olduğumuzdan daha iyiyiz.

Ölene kadar kız kardeşin olarak kalacağım
Tabitha Devereux

39

Fransa · Tarihsiz
Châteauneuf

[Başlangıç eksik]

[…] gelecek sonbahar, ben dostlarıma, daha çok da kendime hitaben küçük şiircikler, önemsiz şeyler kafiyelendirmekle eğleniyorum. Bir ara tesadüfen bir dram yazmayı denemiştim, ama taslak eski bir kutuda öylece kaldı. Şairlik yapmayı düşünmeye yetecek boş zamanım kesinlikle yok.

Kâğıdımın sonuna yaklaşırken ciddi şeylerden konuşmanın zamanı geldi. [Ploërmel?]'den gelen mektupta adı geçen [bey?], mektubu Mounette Hanımefendi'ye teslim etti. Mounette Hanımefendi ondan size selamlarını sunmasını ve altı aydır evli olduğunu söylemesini istedi.

Hasattan oldukça iyi nitelikte on beş fıçı şarap çıktı. Şimdiye kadar yalnızca iki fıçı, tanesi 70 f karşılığında satıldı. Elmalar daha ağaçların üzerindeyken düşük fiyata satıldı.

Henüz evli değil (Cloriot), ama evlenmesi gerekiyor, çünkü ona gübre yapacak bir ineğe mutlaka ihtiyacı var. Nasıl yorumlarsanız yorumlayın, ama durum bu. Yine de kendi sözlerini aktarmayı tercih ederim:

« Henüz evli değilim, ama annem hâlâ yanımda. Yine de evlenmeden uzun süre duramam, çünkü bana gübre yapacak bir ineğim olmalı. »

Geçenlerde vergileri ödedim. Duclos Bey'e sabretmesini istemek için gittim. Châteauvieux'nün kiraya verilmesiyle ilgilenmesini rica etmek için Chambard Bey'e gittim, bununla kendim de ilgileniyorum.

Sonra boş şişeleri [hasadımın şarabıyla] doldurtacağım, böylece bir sonraki dönüşünüzde onu içebileceksiniz. Bağlarda çok iş yapıyorum; en kötü yerlerde söküm yaptım.

Kız kardeşim, Jean'ın karısı, iri bir oğlan doğurdu; onu annesi büyütüyor. Baba Silets, Anne Silets ve ben bağlılığımızı bildiriyoruz.

Choubert Bey bana hiçbir şey göndermediği için, bizi iyi duygularla hatırlamanızdan etkilenen bütün ailemizin sizin için iyi dileklerde bulunduğunu söyleyerek bitiriyorum. Benim dileğim de sizi yakında, güzel manzaralı ve konuksever şehrimiz Châteauneuf'te, ailenizin arasında binbaşı apoletiyle yeniden görmek.

Hanımefendiye saygılarım. Fernand'ı benim için kucaklayın.
Bütün bağlılığımla
A. Matter

40

Fransa · 1860
Paris

Paris, 29 Kasım 1860.

Sevgili Louis'm,

Daha bu ayın 9'unda, isteğin doğrultusunda, yaklaşan kışla birlikte ihtiyacını hissettiğin çeşitli eşyaları içeren bir sandığı demiryoluyla Toulon'a gönderdim. Bu gönderiyi aynı gün sana bildirdim.

Bu eşyaların Toulon'dan, 13. alayda teğmen olan Goguet Bey aracılığıyla, 20 Ekim tarihli mektubunda sözünü ettiğin Combette Bey'in eşyalarıyla birlikte sana gönderilmesi gerekiyordu. Bu konuda yazdığım Goguet Bey, 16 Kasım tarihli mektubunda, (Combette Bey'in eşyalarından hiç söz etmeden) sandığını üstlenebilecek alay müfrezesinin, kendisi sandığı aldığında yola çıkmış olduğunu, onu gelecek sevkiyatın giysi balyaları arasına katmaya çalışacağını ya da sonunda asıl birliğe katılacak yeni bir müfrezenin yola çıkmasını bekleyeceğini bildiriyor. Bütün bunlar öngöremediğim bir gecikmeye yol açıyor, bu da
canımı çok sıkıyor. İzlenecek yolu bana sen belirtmemiş olsaydın daha hızlı bir yol arardım; az önce (bu amaçla) Goguet Bey'den, şüphesiz biraz sabırsızlıkla beklediğin sandık hâlâ Toulon'daysa, onu messageries imp.les aracılığıyla Marseille'e, ardından aynı kuruluşun posta vapurlarıyla Beyrut'a göndermesini rica ettim. Böylece isteğinin daha erken yerine geleceğini umuyorum; taşıma masraflarının ödenmesini tembih ettim.

Geçtiğimiz günlerde (23 Kasım'da), içinde saatin ve bu gönderinin sebebini açıklayan 30 Ekim tarihli kısa bir not bulunan küçük bir kutu elime ulaştı. Mounier Bey hasta olduğu için kutuyu bana onun askeri teslim etti. Ertesi gün bu subayı görmeye gittim, ama dışarı çıkmıştı; bu da hastalığının pek ciddi olmadığını düşünmeme yol açıyor. Yine de onunla karşılaşamamış olmama üzüldüm, çünkü böylece senden söz etme zevkinden yoksun kaldım.

Notun, dostum, her postada bizden mektup almazsan bizi mektuplarından yoksun bırakmakla tehdit ediyor. Bu isteğinde ciddi olduğunu sanmıyorum; çünkü burada yalnızca hayatın olağan iniş çıkışlarına maruz kaldığımızı, oysa senin orada alışık olmadığın bir iklimde hastalanma riskiyle ve savaş halinin getirebileceği tehlikelerle karşı karşıya olduğunu iyi biliyorsun. Dolayısıyla bizim için sürekli kaygılanmana gerek olmadığından bizden bu kadar sık haber almana da gerek yok; oysa az önce söylediğim sebeplerle, kendinden bize haber vermeyi ihmal etmemen bizim için önemli.

Bundan sonra saatini güvenle kullanabilmeni sağlayacağız ve notunda belirttiğin eşyaları yakında sana göndereceğiz.

Du Broda Bey'le bir Dürzi sarayında yaşadığın için seni kutluyoruz ve Türk bağnazlığının böylesine hırpaladığı o zavallı Deir el Kamar şehrinin yeniden kurulmasına katkıda bulunmanızı içtenlikle istiyoruz.

Senden rica ettiğim gibi, bize her yazdığında Du Brodan ve Combette Beylerden haber vermeyi, Fransız âdetlerinin muhtemelen bilinmediği bir ülkede nasıl yaşadığınıza dair ayrıntıları da anlatmayı ihmal etme. Suriye'de av hayvanlarının bol olduğunu söylüyorlar ve adamlarınız arasında aşçı sıkıntısı çekmiyor olmalısınız.

Hoşça kal, sevgili evladım; kendini yormamanı ve kendine mümkün olan her türlü özeni göstermeni sana kuvvetle öğütlüyorum, annen de öyle

Bütün aile seni şefkatle kucaklıyor
[V. D. Cléry?]

[Kenarda:]
Charles'ın rütbesinin 1. sınıfına terfi ettiği haberini az önce aldım ve bunu sana en büyük sevinçle bildiriyorum.

41

Avusturya · 1845
Viyana

Sevgili meslektaşım!

Size hoşunuza gitmeyecek bir itirafta bulunmam gerekiyor: suçun bir kısmı da sizde. Bir süre önce müdahale işlemini benim yürütmem konusunda anlaştığımızda, bu paket kayıtlarımda diğer evrakların arasına sıkışıp kaldı ve bu haftaya kadar hazırlanmadan bekledi.

Sizin suçunuz, zarfın üzerine büromun dikkatini çekecek olan o çok önemli "kanun yoluna başvuru süresi, acil" ibaresini koymamış olmanız. – Zarar bir kere meydana geldiğine göre, paketi bu mazeretle sundum. Size şunu söyleyebilirim: doğrudan ret olmayacak, önce ek belgeler istenecek.

Bu arada, son derece adaletsiz bir karar henüz ortada olmadığı sürece, itiraz hâlâ geçerli olarak sunulabilir. İtirazınızı sunmak için en az bir tam ayınız olduğunu düşünüyorum.

Elimdeki dosyaları bugünkü posta arabasıyla size gönderdim; yetkiyi kanıtlayan diğer bütün belgeler Moravya mahkemesinde bulunuyor. Ayrıca bu ara mesele hakkında yakında size daha fazla bilgi vereceğim.

Kratochwila şimdiye kadar bunun için 20 fl ödedi ve ayda 5 fl ödemeye devam edeceğini vaat ediyor; ancak Rehne'nin kendisine her taksitte vaat ettiği indirimi istiyor. [Cümlenin bir kısmı okunamıyor.]

… kendisine karşı sürmekte olan benzer başka bir davanın sonucunu öğrenene kadar; en güzel vaatlerle dolup taşıyor, ama bunlardan bir şey çıkmıyor.

İçten dostunuz ve meslektaşınız olarak kalıyorum
J. Král
10 Temmuz 1845

42

Fransa · tarihsiz
Saint-Martin-de-Ré

Belki yapabilirsiniz. Bu, yiyeceğim konusunda beni çok rahatlatır, çünkü yediğimiz yemek bizim için pek besleyici değil.

3. Sömürge Taburundayım.

İmza: pichot

Sevgili babam ve sevgili annem, sizi, kadın kuzenimi ve bizim evde bulunan genç adamı, ayrıca bütün komşuları tüm kalbimle kucaklayarak bitiriyorum.

İmza: pichot

Lütfen mektubu, pichot'ya verilmek üzere Ré Adası'ndaki Saint-Martin askerî hastanesindeki Rahibe rosse adına adresleyin.

Babam, size yalvarıyorum, ne olur bana hemen cevap verin, lütfen.

Ré Adası, Saint-Martin, ayın 3'ü.

43

Fransa · 1826
Mory

Beyefendi,

Mory'de Bay Dewez'in evinde bir hırsızlık işlendiğini size bildiriyorum: çobanı ondan 45 livre elenmiş un çaldı.

İnsanlar bu kişinin hâlâ tutuklanmamış olmasına şaşıyor, bu olayın üzerinden günler geçti bile. Suçluyu takip etmeniz için size yazıyorum. Köyde bu konuda hiçbir şey duyulmamasına şaşırılıyor.

Gerçek.

Daha sonra eklenen resmî not:
Çoban Mouchonblé, Şubat 1827'deki jürili mahkeme oturumunda beraat etti.

44

Fransa · 1814
Verdun-sur-Meuse

Verdun, 28 Haziran 1814
Beyefendi,
Bu ayın 14'ü tarihli mektubunuzu aldım; mektubunuzda çok kaygılandığınızı yazıyorsunuz. Bundan şüphem yok, çünkü ben de ne düşüneceğimi bilmiyordum.
İçinde bin iki yüz franklık borç kabul belgesi bulunan mektubumu yeniden bulabilmenizi isterdim. İşlerimiz hakkında size ayrıntılı bilgi vereceğim. Postanede altı ay geçmeden ikinci nüsha vermek istemiyorlar; ama sanırım Paris'e yazılıp gecikmeye sebep olan büro bulunabilirse tazminat alınabilir.
Abluka sırasında güvenilirliği şüpheli beylere bile veresiye şarap sattığımı size yazmıştım, çünkü o sırada evden çıkan her şeyi kurtulmuş sayıyorduk; düşmanın içeri girmesinden ve sürekli el koymalardan bu kadar korkuyorduk.
Aynı şekilde, Raguse Dükü'nün tümeninin şarabımdan bir fıçı içtiğini de size yazmıştım ve bununla kurtulduğuma yine de seviniyordum.
Sizin oralarda şarabın çok pahalandığını söylüyorsunuz. Buralarda yeni şaraplar pahalandı, ama fiyatları yeniden düştü; eski şarapların fiyatları değişmedi.
İngilizlerin ayrılışından beri ticaretimizin ne durumda olduğunu tahmin edebilirsiniz; o zamandan beri kimse satın almak için tek bir fıçı bile sormuyor, şu anda ticaret yok olmuş durumda. Yine de her an yeniden canlanabilir ve size yazdığım gibi, fırsatı yakalamak gerektiğini düşünüyorum; son mektubunuzu göz önünde bulundurarak bunu ancak cevabınızdan sonra yapacağım.
Satış olursa işlerimizi tamamlamaya ve ayrılışınızı kolaylaştırmaya yetecek kadar şarabım kalmış durumda. Veresiye sattığım şarabı kârdan kendi payım olarak tutardım.
Bay Siller, müttefik birlikler Nancy'ye geldiğinde dört gün saklandı. Hemen ardından İngiltere'ye gitti; Ocak ayı içinde sağ salim ailesinin yanına vardı ve onları da aynı şekilde iyi buldu. Dieudonnez Hanımefendi'nin aldığı mektupta sizden haber almak istediğini yazıyordu.

Size çok bağlı ve çok itaatkâr hizmetkârınızım
Dieudonnez

P. S. Karımın ölümüyle başıma gelen felaketin günü olan 10 Mart'tan beri, bira imalathanemi bitirmek için inşaata ancak şimdi yeniden başladım. Sanırım hâlâ en az iki aylık işim var; bu da dertlerimi çok artırıyor ve bana bir an bile dinlenme fırsatı bırakmıyor.

45

Fransa · 1859
Vic-Fezensac

Vic-Fezensac, 3 Mart 1859
Bay Ribadieu,
Babanız sürekli çok büyük acılar çekiyor; çektiği bütün acılara inanabilmek için yanında olmak gerekirdi.
Yağlı Salı şöleninde sofraya koymanız için size bir hindi ve iki kapon gönderiyor. Size bu küçük paketi gönderebilmek için hâlâ hayatta olduğuna seviniyor.
Hepinizi düşünmeden ve Tanrı'ya sizi sağlıklı tutması için dua etmeden geçirdiği tek bir gün yok. Sizi yüreğinin derinliklerinden kucaklıyor. Eşinizi ve sevgili ailenizi de aynı şekilde kucaklıyor ve Larroque hanımefendilerini de hiç unutmuyor.
Yaklaşık iki ay önce vaftiz oğlu Bay Benjamin'den Oran'da yazılmış bir mektup aldı. Benjamin ona sevgili anne babasını görmeyi çok istediğini yazıyor; bir izin belgesi ya da izin alabilseydi çoktan gelmiş olurdu, ama bunları doktorlara vermekte çok cimri, diğer subaylara vermekte ise çok cömertler.
Yine de bu yıl içinde izin almayı umuyor ve döndüğünde, kendisine zarar verebilecek bir ülkeye yeniden gitmesine müsaade etmemesini babasından istiyor.
Magdelaine bacağından hâlâ öyle acı çekiyor ki hiçbir şey yapamıyor; bir odadan diğerine geçerken ancak bir bastona dayanarak yürüyebiliyor.
Gasques Şatosu'nu satın alan Bay Pandelé, babanıza sizin adınıza [üstü çizilmiş, okunamıyor]. Babanız kendisine gösterdiğiniz iyilik ve ilgiden dolayı size bol bol teşekkür etmekten başka bir şey yapamıyor.

46

Fransa · 1832
Saint-Denis

Erkek kardeşim,

İşlerimizden söz ettiğin mektubuna cevap veriyorum. Pekâlâ anlaşabiliriz. Sana da uygunsa, yalnızca seninle iş yapmak isterdim.

Sana borçlu olduğum tutarla birlikte benim için 2000 franklık bir meblağ oluşturursun; ben de bütün belgelerimle Paris'e gelirim ve birlikte anlaşırız.

Geçimini sağlamak zorunda olduğum Hervin Baba'nın ipoteği ile bira imalathanesinin binası üzerindeki Elisabeth'in ipoteğinden başka ipoteğim yok; Elisabeth'inki de seninki gibi geçersiz ve hükümsüz.

[Üstü çizilmiş:]
~~Ve istersen bunu sonuçlandırabiliriz, ben de yalnızca seninle iş yaparım. İki taksitte ödemem için bana 8 yıl verirsin. Sanırım bu süre içinde bütün irat alacaklılarımdan kurtulmuş olurum.~~

Babam çok hasta, Larnois Hanımefendi de artık dayanamıyor; bizim aileye gelince, hepimiz çok iyiyiz. Virginie gerçekten koleraya yakalandı, ilk yakalananlardan biriydi ve şimdi iyi; henüz dışarı çıkmadı.

Birkaç gün önce çember satmak için La Rapée'ye ve depoya gittim; dönmekte olduğum için sana uğramadım.

Ve hastalık bize bira işinde çok zarar verdi. Bir adam geldi, bira imalathanemin bir kısmını kiralayıp orada bir silah fabrikası kurmak istiyor. Anlaşmamız çok mümkün; sanırım bira imalathanemden hiçbir şeyi sökmeden en az 400 franka kiraya verebilirim.

Bahçeye bakan tarafın tamamını arduvazla kaplattım. – Biliyorsunuz, Baptiste evinde şarap istiyor; bütün hancılar gibi o da prensin işçilerini barındırıyor. Ben 3 işçi barındırıyorum, yerim olsa daha fazlasını da alırdım.

Ve sana yazdıklarım sana uyuyorsa hemen cevap ver; sana uyuyorsa bana birkaç senet verebilirsin.

Bizden bütün aileye selamlar. Hepimiz iyiyiz.

Seni selamlıyorum. Erkek kardeşin
Barbiey

Sana yazdığım şu anda, Rose-Noël'deki adam az önce 6 saat içinde koleradan öldü. Adı Auguste [sonraki sözcükler okunamıyor].

47

Fransa · 1810
Rennes

Rennes, 28 Mayıs 1810

Beyefendi.

1 Mart, 26 Nisan, 15 Mayıs, 24 Mayıs tarihli mektuplarınız ve diğerleri elime ulaştı. Benden cevap alamamanıza şaşırmış olmalısınız.

Ama bağbozumundayken durumumu size bizzat anlatmıştım; üzüm hasadım tümüyle başarısız oldu, çayırlarımın verimi de öyle, kiracı çiftçilerden ödeme almak da güç. Bu yüzden paramın az olabileceğini kolayca anlayabilirdiniz.

Dolayısıyla size para veremediğim ve hâlâ veremediğim, ya da olsa olsa hesap dökümünüzle kıyaslandığında çok küçük bir avans verebileceğim için, sizi hiç tatmin etmeyecek cevaplar vermektense susmayı tercih ettim.

Bu davada size güvenirken, miras paylaşımı işlerinde her şeyin basit usulle ele alınmasını öngören Napoléon Kanunu'nun 823. maddesini kendinize kural edineceğinizi düşünmüştüm.

Bu maddeyi çiğnemeden böyle yazılı dilekçeler sunamazdınız; benimle birlikte mirası paylaşan kadınlar bu dilekçelerin masraflarına katılmayı haklı olarak reddedebilirlerdi. Oysa paylaşımın bütün masrafları mirasçılar arasında herkesin hakkı oranında bölüştürülmelidir.

823. maddeden, benim adıma sunmayı uygun gördüğünüz başvuruların ve ara taleplerin gereksiz masraflar olduğu sonucu çıkar. Bir miras paylaşımı davasında, paylaşım tamamlanmadan, bilirkişi incelemesi yapılmadan, hesaplar tasfiye edilmeden, tek bir tarafın masraflarının beş yüz franka yaklaşmasının örneği yoktur.

Özellikle iki davranışınız bana çok acı verdi.

1° Size ödediğim 150 tt tutarının bir kısmını, davamla ilgisi olmayan bir işe mahsup etmeniz; annemin davasında yapılan masraflar için istediğiniz yargılama giderlerinden söz ediyorum.

Beyefendi, bunu bana söylediğinizde zamanaşımı ileri sürmeyeceğimi belirttiğimi hatırlamalıydınız; ama bu mahsubu yapmanıza izin vermedim. Yıkıcı bir davanın sona erdiğini görmek istemem doğaldı. Bana şimdi yaptığınız gibi bu kadar az saygı göstererek davranmasaydınız, bu incelemede güçlük çıkarmazdım.

2° Bilirkişilere ihtiyaç duyabilecekleri belgeleri vermeyi reddedeceğinizi bana bildirmenizden daha incitici bir şey olabilir mi? Bundan ancak, bu bahaneyle onları sizin elinizden alacağımı düşündüğünüz sonucu çıkarılabilir. Böyle davranışlar bana yabancıdır.

Başkana verdiğiniz gizli mektubun, sunacağım belgelerin arasında yalnızca onu bana karşı olumsuz yönde etkilemek için bırakıldığını artık düşünmeye hakkım yok mu? Yine de hesap dökümünüzü o karara bağlayacaksa, tutarı hak ettiği düzeye indirmesini umacak kadar onun adaletine güveniyorum.

Sunduğunuz yazılarla ilgili olarak, mektuplarımda bu işe olabildiğince ilgi göstermenizi istediğimi şüphesiz söyleyeceksiniz. Elbette bunu sizden ısrarla rica ettim; ama bu kadar incelik, güven ve özellikle özen gerektiren bir mesleği yapan kişiye karşı bunun pek gereksiz bir nezaket kalıbı olduğunu düşünüyorum.

Tarife size hak tanıdığı için itiraz edemeyeceğim başka bir kalem var: yazışma. Bunun biraz fahiş olduğunu kabul edeceksiniz. Dolayısıyla siz kanunun size tanıdığı avantajlardan yararlanıyorsanız, benim de kendi tarafımda aynısını yapmam tamamen adildir; siz bütün avantajlardan yararlanırken benim aynı şeyi yapamamam adil olmazdı.

Bu yüzden yazışma kaleminden, başvurular, ara talep, uzlaştırma bürosu ve danışma ücretleri için yeterince ödeme alacağınızı düşünüyorum.

Belki bana uzlaştırma bürosunda bulunmanızın ücretini ödeyeceğime söz verdiğimi söyleyeceksiniz; bunu pek iyi hatırlıyorum. Ama kanunun size tanıdığı her şey hesap dökümünüzde artırıldığı için beni haksızlıkla suçlayamayacağınızı düşünüyorum. Sözümü bozmaya zorlanmadıkça her zaman sözümü tutarım.

Şüphesiz, Beyefendi, bu mektup hoşunuza gitmeyecek, ama ben çok sabırlı davrandım. Hesap dökümünüzü incelettim ve tutarı büyük ölçüde düşürüyorlar.

Beyefendi, işin bu noktaya gelmesine çok üzülüyorum. Mektuplarınızdan birinde, miras paylaşımını bırakmak niyetinde gibi göründüğümü söylüyorsunuz; size soruyorum, siz benim durumumda olsaydınız işi ağırdan alır mıydınız?

Bu, davamdan kendi isteğinizle çekilme kararınızı örtmek için ileri sürdüğünüz boş bir bahanedir. Paylaşım daha ancak yarıya gelmişken, sizi benim görevden aldığımı düşündürmek istiyorsunuz.

Şehrinizde ve çevresinde gözünüzün önünde bulunan, üçte biri bana düşecek malların, size borçlu olduğum tutar konusunda sizi rahatlatmaya pekâlâ yeteceğini düşünüyorum.

Mektuplarınızı ve hesap dökümlerinizi gösterdiğim iyi hukukçular, bir mahkeme vekilinin böyle davranabileceğini bir türlü düşünemediler.

Sizi selamlamaktan onur duyuyorum.
Flavie Duval

Daha sonraki resmî kayıt
[Ayın 29'unda cevap verildi ve kopya geri gönderildi.]

48

Moravya · 1855
Neustadtl

Kopya
İmparatorluk ve Kraliyet Bölge İdaresinden
No. 1709
Salzburg'daki St. Johann kasabasında bu yılın 31 Mayıs günü, korkunç bir kasırga sırasında çıkan yangın birkaç saat içinde 50 konutu ve aynı sayıda çiftlik binasını, ayrıca kasabanın süsü olan eski kiliseyi içindeki değerli eşyalarla birlikte kül etti; böylece yarım milyondan fazla Gulden C.M. tutarında zarar meydana geldi.
Bu felaketten etkilenen, ekmeksiz ve barınaksız kalan kasaba sakinleri, aileleriyle birlikte, iyi yürekli ve hayırsever insanların yardım ve desteğine muhtaç durumdalar.
Yüce İçişleri Bakanlığı, kısa süre öncesine kadar gelişip serpilmiş bu kasabanın ve çalışkan sakinlerinin uğradığı büyük felaket nedeniyle, onlar için genel bir bağış toplama kampanyasına izin vermeyi gerekli görmektedir.
Aynı zamanda eyalet gazetesi aracılığıyla Moravya sakinlerine bu konuda çağrıda bulunulurken, yüksek valilik makamının bu ayın 2'sinde verdiği 16835 numaralı karar uyarınca İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresinden, kilise dekanlıkları ve belediye yönetimleri nezdinde bağışların amaca hizmet edecek biçimde toplanması için gereken diğer işlemleri gecikmeden yapması ve toplanan tutarları 4 hafta içinde buraya sunması istenmektedir.

Iglau, 9 Temmuz 1855
İmparatorluk ve Kraliyet Bölge İdaresi Başkanı:
Schrattenbach, kendi eliyle
No. 1081.
wl.
Yukarıdaki çağrı belediye meclisine iletilerek, yönetimi altındaki belediye bölgesinde bağışların amaca hizmet edecek biçimde toplanmasını gecikmeden sağlaması ve toplanan bağışları en geç 10 Ağustos 1855'te bu idareye mutlaka sunması ya da hiçbir bağış alınmadığını bildirmesi istenmektedir.

Neustadtl İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresi
17 Temmuz 1855.
İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresi Başkanı:
Sallmann

[Teslim alma kayıtları]
Saygıdeğer belediye meclisine
Neustadtl

29 Temmuz 1855'te alındı.
No. 353.
Jugnowitz, 28 Temmuz 1855 tarihinde alındı
No. 821 Exh.

[Arka yüzdeki cevap]
Düzenlendi, ancak onlar için hiçbir bağış alınmadı; bu durum saygıdeğer İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresine itaatle bildirilir.

Neustadtl Belediye Meclisi,
14 Ağustos 1855.
[…]

[Diğer resmî kayıtlar]
… izin verildi; görevlendirilen kişiye, saygıdeğer belediyenin 9 Temmuz 1855 tarihli 1709 numaralı kararı ve ilçe idaresinin 17 Temmuz 1855 tarihli 1081 numaralı talimatı uyarınca, bu bağış toplama işini Neustadtl yerel bölgesinde alışılmış biçimde yaptırması ve toplanan tutarları bu yazı karşılığında buraya usulüne uygun olarak teslim etmesi bildirilir.

Neustadtl, 29 Temmuz 1855.
[…]
12 Ağustos 1855'te gönderildi.
29 Temmuz 1855'te alındı.
No. 353.
Neustadtl İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresi, Salzburg'daki St. Johann kasabasının yangından zarar gören sakinleri için bağış toplanmasını emreden İmparatorluk ve Kraliyet Bölge İdaresinin 9 Temmuz 1855 tarihli 1709 numaralı kararını duyurur.
Bağış toplama işini başlatmak üzere kentli ve 119 numaralı evin sahibi Bay Johann Wetzowsky'ye teslim edildi.

Neustadtl Belediye Meclisi,
29 Temmuz 1855.
[…]
353 numaralı yazı hakkında.
Neustadtl'deki saygıdeğer İmparatorluk ve Kraliyet İlçe İdaresine.
Yüce emre ve 17 Temmuz 1855 tarihli 1081 numaralı talimata uymak üzere, imzası bulunan belediye meclisi, Salzburg'daki St. Johann'ın yangından zarar gören sakinleri için Neustadtl yerel bölgesinde bağışların toplanmasını [cümle tamamlanmamış].

353 numaralı yazı hakkında.
Bay Johann Wetzowsky'ye
Neustadtl'de kentli ve 119 numaralı evin sahibi
31 Mayıs 1855'te Salzburg'daki St. Johann kasabasında çıkan bir yangın, 50 konutu ve aynı sayıda çiftlik binasını kül etti. Bu felaket Yüce İçişleri Bakanlığını bir bağış toplama kampanyasına [izin vermeye] yöneltti [cümle tamamlanmamış].

49

Fransa · 1837
Comnevaux

Comnevaux, 18 Eylül 1837
Sevgili kadın kuzenlerim, kız yeğenim,
Göndermek nezaketini gösterdiğiniz mektubu az önce aldım; beni çok sevindirdi.
Hâlâ hayattayım. Neredeyse bir yıldır hiçbir şey yapmıyorum; ağır işlerimi yapacak bir hizmetçiye ihtiyacım var.
Vücudumun yarısının felç olması ve güçten düşmem yüzünden dört kez ölü gibi yığıldım. Şimdiki gibi bilincim tamamen açıkken bana son yağlama ayini yapıldı. Bunun için harekete geçmem gerekti.
Ama beni rahatlatabilecek hiçbir akrabam yok. Bana bakılmasını kabullenmekten başka çarem yok.
Kötü yazıyorum. Seksen yedi yaşındayım. Hayatta kalacağıma pek güvenemem. Burada yaşayanların en yaşlısıyım.
Hafızamı kaybettim. Artık pek ilaç hazırlamıyorum. Gece gündüz hâlâ hastalardan kan alıyorum.
Size inşaat yaptığımı söyleyebilirim.
Ev değiştirdim. Bu bana çok zarar verdi. Artık eski ben değilim. [Sonraki kısım okunamıyor.]
İşlerim düzene kondu.
Memnunum. Çocuklarınızı iyi yetiştirin.
Jeanne françoise Oudet

Neruda Archives · NRA-L-000073

50

Fransa · 1820
Paris

Paris, 5 Temmuz 1820

Sevgili Babam,

Sağduyuma güvenmekte haklısınız. Bana sağduyulu olmayı öğrettiler; hem sizin huzurunuz hem de kendi huzurum için bundan sapmamaya önem veriyorum.

Size kaygı verdiğim için üzgünüm; sessizliğimin buna yol açabileceğini düşünmüş olsaydım sizi bütün bu kaygılardan koruyabilirdim.

Amacı da sonucu da bilinemeyen olaylara hiçbir şekilde katılmamaya kesin olarak karar verdim. Yaşanan olaylardan size söz etmek için de geçip gitmelerini bekledim.

Size yazdığımdan beri her şey alışıldık düzenine döndü. Hükümet bu durumda kendi gücünden emin oldu; önce yalnızca gösteri yapan, sonra saldırıya uğradıklarında bir miktar direnebilmiş kalabalıkları dağıtmakta zorlanmadı.

Bu direnişin çok zayıf kalmış ve kısa zamanda tamamen kırılmış olması gerektiğini, silahsız insanların dragon süvarileri ve zırhlı süvariler tarafından kolayca dağıtıldığını siz de anlarsınız. O zamandan beri hüküm süren sükûneti bu önleme borçluyuz; zaten bu önlemin çok etkili olmaması mümkün değildi.

Yine de iki kişinin ölümüne yol açtı, başka kişiler de yaralandı. Ama sanırım bu işlere karışarak kendilerini zor duruma sokanların çoğu mahkemelere teslim edilenlerdi.

Bana öyle geliyor ki cezaları ancak hafif olabilir; çünkü bütün bunlarda gerçek bir ayaklanmadan çok bir başkaldırı görüldü. Ayaklanmayı akıllarından geçirmiş oldukları da asla düşünülemez; çünkü ardından hiçbir girişim ya da eylem gelmeyen bağırışlarla yetinerek ayaklanılmaz.

Yapılanların hepsi bunlardan ibaret. Başka olaylar anlatan her türlü farklı anlatıya inanmaktan sakınmalısınız; bunlar abartı olur ve size Paris'teki durum ve insanların eğilimleri hakkında yalnızca yanlış bir fikir verir.

Bütün bu eğilimlerin sükûnete yöneldiği görülebiliyordu. Üstelik şehirde sükûneti sağlayacak kadar çok asker var ve askerler bunu korumaya hazırdı.

Annemin taleplerine, özellikle de ailemizin durumunu daha fazla gözetmemesine gittikçe daha çok şaşırıyorum.

Hatalarımız ne olursa olsun, bana öyle geliyor ki bunları bağışlanabileceğimiz bir yaşta yaptık; bizi mirastan mahrum bırakmasını hak edecek kadar ağır da değillerdi.

Varlığımız onun için bu kadar az şey ifade ettiğine göre, servetinizden alabildiği kadarını kendine çekmek için elinden gelen her şeyi yapacağından kuşkunuz olmasın. Böylece kendinize ayırdığınız ve onun aksine bizden esirgemek istemediğiniz kısmı daha da azaltacak.

Gelecekteki kaderimizin onu düşünmeye sevk edeceğini, bizim için bazı fedakârlıklar yapacağını ve sizi üzmekten vazgeçeceğini sanıyordum.

Bir savaştan da beter olan bu ayrılığın bütün dehşetine maruz kaldığınız için size çok üzülüyorum. Bütün sonuçlarını hissettiğimden beri bu ayrılık tüm ruh hâlimi etkiledi ve her gün beni daha çok üzüyor.

Bay paul de chateaudouble, departmanımızda seçilecek milletvekilleri arasına girmek için aday olduğunuzu söyledi. Onlara sizin gibi adamların gerekmediğini, zaten seçilmeyeceğinizi ve Bay Gasquet ile Bay Fabry'ye öncelik verileceğini ileri sürdü.

Niyetinizin bu olup olmadığını, başarılı olmanın sizi sevindirip sevindirmeyeceğini bilmiyorum. Ben kendi adıma bunu istemezdim. Bana öyle geliyor ki ilk kaygımız, kamunun işleriyle değil, kendi işlerinizle ilgilenmeniz olmalı. Kamu işleri uğruna kendi işlerinizi ihmal ettiğinizde, onlar yardımınıza gelmeyecek.

Servetinizin iyice toparlanması tek başına size kamu görevlerinden daha fazla bağımsızlık ve mutluluk sağlayacaktır. Vicdanlı bir milletvekilinin görevleri de sizin yararınıza olmazdı.

Sizi kucaklıyorum.

Colle

P.S. Lütfen bu ay aylığımı alıp almadığınızı bana bildirmeyi unutmayın. Size çok teşekkür ederim. Sizi kucaklıyorum.

51

Almanya · 1811
Mainz

Mainz, 14 Temmuz 1811

Bay Jean Bapte Erard,

Beni çok sevindiren, 20 Haziran tarihli mektubunuza cevap vermek için yazıyorum. İşte size yazdığım üçüncü mektup.

Size yazdığım bütün mektuplarda sizden para istemiş olmama şaşıyorum. Beni çok şaşırtan ise bana hiç para göndermemiş olmanız. Bu, benden ayrılırken bana verdiğiniz söz değil.

Lütfen elinizden geldiğince çabuk bana biraz para gönderin. Pek yakında yola çıkacağımız söyleniyor ama henüz hangi yöne gideceğimizi bilmiyoruz.

Lütfen bana hemen iki yüz frank gönderin, çünkü buna çok ihtiyacım var. Param olmadığı sürece Tanrı'ya dua ediyorum, çünkü onbaşımdan on iki frank borç almak zorunda kaldım.

Size artık dördüncü taburda olmadığımı söyleyeyim. 1 Temmuz'dan beri altıncı taburdayım.

Artık Mellinot'la birlikte değilim ama Chabouret'yle hâlâ aynı bölükteyiz. Fakat yola çıkınca onunla yatak arkadaşı olacağız.

İlk zamanlar talim yüzünden çok yorgun yatıyordum ama artık bunu düşünmüyorum. Bana verdiğiniz bütün eşyaları depoda bırakmak zorunda kaldım.

Lütfen malım ve değeri hakkında bana bilgi verin.

Bu sefer de bana para göndermezseniz hakkınızda takibat başlatmak zorunda kalacağım, çünkü sizi generale şikâyet edeceğim. Bir asker haklarını kaybetmemeli.

Size çok selam ederim. Sizi kucaklayarak bitiriyorum. Bay Erard'a ve Bayan Erard'a selamlar.

8 Temmuz'da büyük bir felaket yaşadım. Ren'i küçük bir kayıkla geçerken bir su dalgası geldi, az kalsın ölecektik. Usta bir kayıkçının yardımı olmasa hayatımızı kaybederdik.

Ama çantam suda kayboldu, bütün eşyalarım da, tüfeğim de, fişek çantam da, bütün teçhizatım da. Üzerimdeki gömlekten başka bir şeyim kalmadı.

Bütün genç hanımlara, adelle Hanımefendi'ye çok selamlar.

Size selam ederim
Devise

Sonradan arka yüze yazılan notlar
Mainz, 14 Temmuz 1811. Jean Baptiste Devise.

Bay Erard için şaşırtıcı.

52

Fransa · 1843

20 Nisan

İyi kalpli alacaklım, içinde bulunduğum sıkıntıdan kurtulma umudunu bana yalnız sen veriyorsun. Çocuklarıma durumumu bildirmem boşuna oldu, hiçbir cevap almadım.

Sana toplam ne kadar borcum olduğunu söyleyeyim: 600#. Bu tutarın 150# tutarındaki kısmı hemen geri ödenecek durumda değil, Mont-de-Piété'ye borç. Bunun için oraya rehin olarak değeri 700# tutarını aşan, her türlü kullanım için çamaşır, bir kişilik sofra takımı ve küçük kaşıklar verdim.

Şimdi almam gereken:

22 Haziran'da 300#

1 Kasım'da 100

22 Aralık'ta 300

Hepsi sekiz ay içinde. Bu 600# tutarını ödedikten sonra tek alacaklım sen olacaksın.

Bu belgeye göre, bu belgeye göre sana borçlu olduğum tutarı ödemeden önce ölecek olursam, geride bırakacağım değerli şeyler borcumu ödemeye yarayacak.

Senin evine döndüğümde, yanıma yalnız birkaç parça giysimi aldığımı, geri kalan her şeyi borçlu olduğum kişilere ödeme yapmak için sattığımı bildiren bir beyan vermeye dikkat ederim.

Nasıl bu kadar borca düştüğümü sana yazmak çok uzun sürer. Bu yüzden para verme fırsatlarından kaçınmam gerekiyor, burada bunlar pek sık çıkıyor. Yiyeceğimin ve giyimimin bunda hiçbir payı yok, seni temin ederim, bu tam olarak doğru.

[Bayan] Clerc sabah bana odaları isteyenler olduğunu söyledi. Bu, kalışımı uzatmamamı söylemenin kibar bir yolu. Buna hakkı var, Nisan ayı için ona hiçbir şey ödemedim.

Ona burada yalnız mecburiyetten kaldığımı, bütün arzumun geldiğim yere dönmek olduğunu söylemeye cesaret edebilseydim.

Zavallı gözlerim için bu kadar yazmak çok fazla. Hâlâ hasta, bu benim hatam. Paskalya günlerini iki oğlumdan bir cevap bekleyerek ağlamakla geçirdim. Hâlâ bekliyorum, neredeyse bir aydır.

Hoşça kal, iyi kalpli alacaklım. Seni görmeyi sabırsızlıkla bekliyorum. Seni, Adèle'i ve karını kucaklıyorum.

Teyzen
M G
Fannette'in sağ salim doğum yaptığını bana bildirdiğin için sana teşekkür ederim.

Sonradan arka yüze yazılan not
20 Nisan 1843
Teyzemden [Goudon]

53

Fransa · 1716
La Rochelle

Sevgili kızım son mektubunda bana satabileceğim çamaşırlarım ve gümüş sofra eşyalarım olduğunu yazmış. Alıcılar az, bir de insan çok para ödenmiş şeyleri satmaya kalkarsa onları bir parça ekmek karşılığında veriyor. Üstelik kızım bana böyle bir iltifatta bulunmamalıydı. Sevgili oğlum, sizin için neler yaptığımı biliyorsunuz. Bana ait olmayan bir şeyi satmaktan elbette sakınırım.

Size annemin yataktan kalkmadığını söyleyeyim. Hâlâ çok hasta, hastalığı neredeyse iyileşmez bir hastalık. Ne gündüz ne gece dinleniyor, ben de pek az dinleniyorum. Bunca derdimin üstüne bu da son darbe, bir de bununla birlikte çok masraf var. Ne de olsa, sevgili oğlum, babalarımıza ve annelerimize karşı ne gibi yükümlülüklerimiz olduğunu biliyorsunuz. Bu bakımdan, annemin yanında yapmam gereken her şeyi yaptığım için kendime sitem edecek bir şeyim olmayacak.

Annemi sizin kadar tanıyan birini şaşırtacak şey, hastalığını büyük bir sabırla karşılaması. Daha uzun süre dayanabileceğini sanmıyorum. Arafını bu dünyada yaşadığı söylenebilir. Herkesi ağlatıyor, bense neredeyse hiç teselli bulamıyorum, sevgili oğlum, öylesine değiştim.

Erkek kardeşimden bir haberiniz varsa lütfen bana bildirin. Ona iki kez yazdım, ondan hiçbir cevap almadım. Bulunduğum durumdan başka bir durumda olsaydım onu aramaya gitme onuruna erişirdim. Ona nereye yazdığınızı bilmediğim için, kendisine ve genç kız kardeşinize benden çok selam söyleyin.

Kızım ona yazmakla kendisini onurlandırdığınız nazik mektuba cevap verecek durumda değil; onu erkek yeğeninin vaftiz annesi seçerek verdiğiniz onura da karşılık verecek durumda değil. Bu kadar sevimli bir vaftiz babasıyla birlikte bu görevi üstlenmek onu daha da onurlandırıyor. Ona karşı besler göründüğünüz dostluğun bütün belirtilerinden çok duygulandığını bana yazdı. Dostluğunuzu sürdürmenizi istiyor, bunu hak etmeye çalışacak. O da sizi kucaklıyor, sevgili kız kardeşim ve onun sevgili erkek yeğenleri de.

Yazımı okuyamayacağınızı sanıyorum. Gündüz yazamadığım için size yatakta yazıyorum. Belki mektubumu çok uzun bulacaksınız, başka türlü yapamıyorum. Sizi, sevgili kızımı, sevgili oğlumu ve yeni doğan çocuğu bütün kalbimle kucaklayarak, sevgili oğlum, sizin pek mütevazı anneniz ve hizmetkârınız olarak kalıyorum,

Dul burel
Sevgili oğlum, sizi bütün kalbimle kucaklıyorum.

Neruda Archives · NRA-L-000016

54

Fransa · 1899
Cérilly

Cumartesi akşamı, 29 Temmuz 1899

Sevgili küçük Paul,

Evde, uyuyan bütün bebeklerimin arasında yapayalnızım, seninle biraz konuşmaya ve sana kaygılarımı anlatmaya geldim.

2 Ağustos

Bu kısa notu sana göndermeli miyim? Sana kaç kez yazmak istediğimi, küçük erkek kardeşim, ama bunu yapacak zamanı bulamadığımı gösterecek.

O akşam, beni hâlâ kaygılandıran bebeğim, küçük Loue'm, mektubumu yarıda bıraktırdı ve bir daha bana boş zaman bırakmadı.

Düşün ki bu zavallı bebeğin küçük sol bacağı çok sertleşmiş, küçük bir sakat gibi yürüyor, dışarıdan bakınca da hiçbir şey görünmüyor. Ne dizinde ne kalçasında bir ağrıdan söz ediyor; çok iyi, görünüşü de çok iyi ve hiçbir şeyden şikâyet etmiyor.

Doktor bunun büyümeden kaynaklanıyor olması gerektiğini söylüyor ama söylediğinden pek emin görünmüyor, benim de pek güvenim yok.

Bu, cuma günü başladı. Hiçbir ilerleme görmediğim için dün onu Paris'te tedavi eden doktora yazdım. Cevabına göre ya içim rahatlayacak ya da bebeğimi ona götüreceğim.

Bunun belki ciddi olduğu ve onun sakat kalabileceği düşüncesi bana korkunç saatler yaşatıyor.

Sanırım Emile bu günlerde sana yazdı ama küçük Guite'ine ve mutluluğuna öylesine dalmış ki sana benim zavallı bebeğimden söz etmemiş olmalı.

Küçük erkek kardeşimiz çok mutlu, gerçekten ikisine bakmak insana zevk veriyor. İnsanı dinlendiren, insana iyi gelen bir görüntü bu, aralarında o kadar sevgi, dolayısıyla o kadar mutluluk hissediliyor.

Ama onları pek göremiyoruz, birbirlerine öylesine dalmışlar ki yalnız baş başa kalmayı hayal ediyorlar.

Odamdan onların güldüğünü ve eğlendiğini duyuyorum, insana zevk veren bir neşeyle. Onları durdurmaktan korkmasam gidip ben de payımı alırdım.

Sana neşe ve mutluluk getirecekler, küçük Paul. Onlarla geçireceğin güzel zamanı düşünmenin bana ne kadar sevinç verdiğine inanamazsın.

Yine de bazen kalbimin derinliklerinde, neden yeryüzünde mutlu olmak için yaratılmış varlıklar, böylesine tatlı saatlerin ayrıldığı varlıklar bulunduğunu

soruyorum kendime; başkalarıysa yollarında yalnızca hüzünlü saatler ya da kalpte hep bir çeşit boşluk bırakan bir anlık neşeler bulacak gibi görünüyor.

Sen, Paul, mutlu olmayı böylesine hak eden, Emile'inki gibi bir hayatın tadını çıkarmaya böylesine yatkın olan sen, neden yolunda yalnızca hayal kırıklığı dolu saatler buldun?

Böylesine sevdiğim sen, mutlu görmeyi böylesine istediğim sen, hiç böyle saatler yaşayacak mısın?

Neyse ki yaradılışının benimkinden çok daha cömert olduğunu biliyorum, bencilce dönüp kendi durumunu düşünmeden sevinmeyi bileceksin.

Sanırım sana saçmalıklar yazıyorum, sürekli hareket etmesini engellemem gereken zavallı küçük Loue'mun yanına gitsem daha iyi ederim.

Seni bütün, bütün kalbimle seviyorum
Elvina

55

Fransa · 1841
La Chapelle

La Chapelle, 24 Ağustos 1841
Corcieux kantonu, Vosges departmanı
Pontarlier Sivil ve Askerî Hastanesi kurulunun sayın üyelerine şu hususları sunma onuruna sahiptir, beyefendiler:
Jean Baptiste Perrin, reşit ve bekâr bir erkek, 19. Hafif Piyade Alayı'ndan terhis belgesiyle evine dönmüş bir asker, askerliği sırasında bu hastanede tedavi edilme ve bu kurumun iyi düzenini ve yönetimini görme imkânına sahip olmuştur.
Hayatının geri kalanını orada çalışarak geçirmek ister, ben de küçük servetimi seve seve feda ederim.
Bu niyetle, beyefendiler, bana cevap verme nezaketini göstereceğinizi umarak bu yazıyı size sunma onuruna sahiptir.
Küçük servetimin tutarını size bildireceğim. Hastabakıcı rahibelere başvurun, adımı görünce belki beni hatırlarlar.
Cevabınızı beklerken pek mütevazı hizmetkârınız olarak kalıyorum
Perrin

Sonradan arka yüze yazılan not
Eski asker Bay Perrin'in Pontarlier'deki bakımevine çalışan olarak kabul edilmeyi isteyen mektubu. Ağustos 1841.

56

Fransa · 1860
Paris

Sonradan düşülen kayıt
Bir kopyası 1 Şubat 1860'ta Charles'a gönderildi. [Okunamayan baş harf.]

CEZAYİR VE KOLONİLER BAKANLIĞI
Askerî ve Denizcilik İşleri Müdürlüğü
2. Büro
No. 51
Deniz kuvvetleri cerrahı Bay Thézé'nin naaşının Fransa'ya dönüşü
Paris, 30 Ocak 1860

Beyefendi,

Geçen 6 Aralık tarihli mektubunuza cevap olarak, Senegal Valisi'ne, geçen 10 Ekim'de Gorée'de ölen oğlunuzun naaşını, masrafları bakanlığımca karşılanmak üzere, koloniden Brest'e gidecek devlete ait ilk gemiye yükletme yetkisi verildiğini bildirme onuruna sahibim.

Arzu ettiğiniz gibi doğrudan Rochefort'a gönderilmesi mümkün olmayacaktır, çünkü bu şehirde karantina tesisi yoktur ve tabutun önce bu tür bir tesise konulması gerekmektedir.

- Öte yandan Denizcilik Bakanı, Brest'ten Rochefort'a taşıtma taahhüdünü üstlenebileceği kanaatine varmamıştır ve bu nakli kendiniz sağlamanız gerekecektir.

Bay Thézé'nin naaşının yerleştirileceği geminin Brest'e varışı tarafımdan size bildirilecektir.

Beyefendi, size duyduğum derin saygıdan emin olunuz.

Cezayir ve Koloniler Bakanı, Devlet Sekreteri,
Bakan adına ve onun emriyle
Müdür, General
de Cissey

57

Fransa · 1895
Fontaine-la-Mallet

Hanımefendi,

Yakında 60 yaşına gireceği için yerine laik birinin geçirileceği zavallı bir rahibe, ilgilenme iyiliğini gösterirseniz kendisine çok yararı olabilecek bir meselede yardımınızı dilemek için size geliyor. Açıklayayım:

Neredeyse 25 yıldır, güzel anılarla anılan Kontes Lefebvre Desnouettes'in kurduğu yeri yönetiyorum. Kendisiyle çok yakın mektuplaşmalarım oldu. İyi Tanrı onu yanına çağırdığında ilişkilerim anneniz Bayan de Sancy de Parabère ile sürdü. Onu kaybetmenin acısını yaşadığımda yengeniz Bayan de Sancy de Parabère'e (Boran'da) başvurdum, ne yazık ki o da birkaç ay önce aramızdan ayrıldı. Kutsal bir emanet gibi saklayacağım son mektubunu size gönderme cüretinde bulunuyorum. Bu sevgili hanım son mektubuma cevap vermedi, daha önce Cennet'e uçtu. Umarım bana bu cevabı sizin aracılığınızla verdirir, Hanımefendi, çünkü siz benim son kurtuluş tahtamsınız.

Engin hayırseverliğinizden istediğim şu:

Kontes Lefebvre Desnouettes'in vakfı, Fontaine-la-Mallet belediyesinin (Seine-Inférieure) yoksul çocukları (kızlar) için kurulmuştur ve St Aubin'den bir rahibe tarafından yönetilmektedir. Ancak yeni okul yasalarına göre belediyelerin rahibeler öldüğünde onların yerine başka rahibeler getirmeye hakkı yoktur, yasa gereği laik bir kadın gelir; ya da rahibeler 60 yaşına geldiklerinde emekliye ayrılır ve yine yerlerine laik bir kadın geçirilir.

Paris'te yaşayan bir hanım (Bayan Pinel), bağımsız bir sınıf açmak için bir mekân vermeye razı, ama kafes kuşu beslemez. Bu bağımsız okulu kurabilmek için Kontes'in sonsuza dek tahsis ettiği 410 f tutarındaki gelire sahip olmak gerekir. Bu nedenle, laikleştirme sırasında belediyeye karşı dava açabilmek için Bayan de Sancy de Parabère'in üç mirasçısının imzaladığı bir izin istiyorum (Bayan Pinel davayı yürütürdü, Bay de Sancy ve Bay de Reiset'in hiçbir ödeme yapması gerekmezdi), ama onların izni olmadan dava açılamaz.

Umarım, Hanımefendi, ne siz ne de Bay de Reiset bu yardımı benden esirgersiniz. Dindar Hristiyanlar olduğunuzu, büyükannenizin eserinin sürmesini gönülden önemseyeceğinizi biliyorum.
İyi Tanrı sizi ve bütün soylu ailenizi kutsasın.

Lütfen Hanımefendi, size duyduğum derin saygıyı kabul ediniz, bu duygularla kalıyorum,
Rabbimizde sizin pek mütevazı hizmetkârınız,
Rahibe Marie Berthille

Fontaine-la-Mallet, 7 Ekim 1895
Montivilliers üzerinden
(Seine-Inférieure)

58

Fransa · 1845
Mâcon

Beyefendi,

Bakıyorum ki mallarınızın bedelini size ödeyemeyeceğim, çünkü beni işe alan kişiyle bir anlaşma yapmamıştım ve o beni bırakıp gitti. Size zarar ettirmekten korktuğum için mallarınızı geri göndermek zorundayım.

Gündelik işçiliğe dönmek zorundayım.

Bunu fark ettiğim anda mallara henüz dokunmamıştım, neyse ki. Onları size geri gönderiyorum, lütfen kabul edin.

Hizmetkârınız
Protaty
Mâcon, 2 Şubat 1845

Sonradan arka yüze yazılan not
Lyon, 1845. Protat, terzi. 4 Şubat.

Neruda Archives · NRA-L-000022

59

Fransa · 1847
Nantes

Nantes, 12 Eylül 1847.
Çok sevgili ve iyi kuzenim,
Sabah saat beşten beri Nantes'tayım, hem de çok erken geldim, sizi temin ederim, çünkü alışverişimin yarısı bitti ve gemi daha on ya da on beş gün hazır olmayacak.. Bu haftayı da sizin yanınızda geçirebilirdim, çok sevgili ve iyi akrabam, ~~olmadan~~ ve ancak bir hafta sonraki Cumartesi günü ayrılmalıydım, çünkü en geç Perşembe her şey bitecek. O zaman bu büyük Nantes şehrinde ne yapacağım? Daha Cuma gününden gemiye gidip nöbet tutmak zorunda mı kalacağım? İşlerin böyle olacağını bilseydim, size söylediğim gibi, gidişimi en az bir hafta ertelerdim. Ama artık geç, ne yapıldıysa iyi yapıldı. — »..
Her şeyi alıp burada bütün alışverişimi tamamen bitirdiğimde, her eşyanın yanında fiyatının yazılı olduğu eksiksiz bir listeyi size göndereceğim..
La Flèche'ten Angers'ye yolculukta bana bir çoban köpeği eşlik etti, ona yumruk atmaktan başka bir şey yapmıyordum, çünkü başını uyluğuma koyuyordu ve bu hoşuma gitmiyordu. Bunun üzerine Angers'de görevliye şöyle dedim: "Dur bakalım, ben yerimin parasını köpeklerle değil, kendi türümden insanlarla yolculuk etmek için ödüyorum, bu yüzden ne olursa olsun içeride bir yerim olmalı, yoksa yerimin parasının ancak yarısını öderim." Bu söz üzerine aşağı indi ve arkada istediğim gibi bir yer bulmamı sağladı.
Bugün, Pazartesi, iki diş kalıntısını çektirmeye başladım, nasıl acı çektim, ah! Görünüşe göre bu benim kaderim, böyle olduğuna göre buna boyun eğmeliyim.. Dişçi çok iyi, ağzımı düzeltip temizlemek için en çok 15 gün istiyor. Daha bitmedi, sizi temin ederim, daha acı çekeceğim, hem de çok. - Ah !!! ..... /
Çok sevgili kaptanımla (mektubunuzu ona verdim) Bay Fruchard'ı görmeye gitmeyi ve aynı zamanda kendisinden yanında bulunan parayı istemeyi düşünüyorum.
Bayan Luçon'un yanında pansiyonda kalıyorum, geminin çok yakınında. Subaylarla yemek yiyorum, kısacası orada çok iyiyim.
Peki siz, sevgili kuzenim, nasılsınız, La Flèche'teki bütün o çok iyi ve çok bağlı ailem de nasıl? Ya o zavallı Henry, ne diyor, ne yapıyor? Sizi temin ederim, erkek kardeşim kadar sevdiğim harika bir çocuk. Buna yemin ederim.. Peki bana o kadar iyilik eden iyi Cécile'in başı hâlâ eskisi kadar sık ağrıyor mu? Lütfen ona, gitmeden önce kendisine, erkek kardeşime de kısa bir mektup yazacağımı söyleyin, ~~erkek kardeşime de~~.

Aimée'ye de ayrılırken bana verdiği çiçekleri özenle sakladığımı ve iyi Tanrı beni koruyup onu bir kez daha kucaklamanın zevkini ve mutluluğunu bana verirse çiçekleri ona göstereceğimi söyleyin.

Zaman bulur bulmaz Henry'ye ve anneme yazacağım.

Adresim: Bay G. E. de Coriolis, Bay Minier'nin yanında, Piron Sokağı No. 1. - Nantes,

Hoşça kalın, sevgili kuzenim, sizi ve oradaki herkesi şefkatle kucaklıyorum.
Size çok bağlı ve sizi çok seven kuzeniniz ve dostunuz,
G. E. de Coriolis

60

Fransa · 1847
Nantes

Nantes, 25 Eylül 1847.
Sevgili erkek ve kız kuzenlerim,
Her şey bitti, zevk, mutluluk, artık bunların hiçbiri benim için yok, çünkü yarın gidiyorum. Nantes'tan ayrılmadan önce hepiniz için burada bir mektup bırakmak istiyorum, çünkü sevgili erkek ve kız kardeşlerim, güzel mektuplarınıza daha önce cevap verecek zaman bulamadım (tahmin edeceğiniz gibi bana çok tatlı anlar yaşattılar). Sabah saat 6'da gemiye gidiyor, ancak akşam 7 ya da 8'de dönüyordum. O kadar yorgundum ki hemen yatağa atılıyor, uyukluyor, ertesi sabaha kadar uyuyordum.
Evet, azgın denizi yeniden göreceğim, [eklenmiş bir kelime okunamıyor] başlarımızın üzerinde. O güzel denizci hayatına yeniden başlayacağım, kısacası bir insanın çatısı.... Gökyüzü.... ve mezarı.... Okyanus.... olduğunda kalbinin hissettiği bütün tatlı duyguları yeniden hissedeceğim!!!..
Gökler bana Maurice Adası'ndan Fransa'ya yaptığım yolculuk kadar mutlu bir geçiş yapma lütfunu versin, üzerime hep yol gösteren bir bakış yöneltsin, diyorum ki, hepinizle bir buçuk yıl sonra, sizi bıraktığım gibi yeniden görüşmenin mutluluğunu bana versin. Ah!! O zaman mutlu olacağım, çünkü insan sevdiği kişilerden, gönlünde tuttuklarından, aynı şekilde bizi sevdiklerini ve sizi gönüllerinde tuttuklarını bildiği kişilerden sürekli uzaktayken nasıl mutlu olabilir!!!!
Yelken açtığımızda ve Fransa toprağını gözlerimin önünde tutabildiğim sürece kendime şöyle diyeceğim: Orada, orada çok uzakta, zavallı denizciyi düşünen bir baba, bir anne, erkek kardeşler, kız kardeşler var. Kuşkusuz onun için dua da ediyorlar, çünkü sizinkilerden daha iyi karşılık bulabilecek hangi dualar var, ey çok sevgili akrabalarım. -
Ben açık denizdeyken hep benim için dua edin, dua edin. Bense dua etmeyeceğim, çünkü bunu yapamıyorum, ama hepinizin mutluluğu ve sağlığı için içten dilekler tutacağım. - - - - - -
Ya sen, Maurice, Gökler sağlığına yeniden kavuşmanı sağlasın ve kısacası öğrenimini sürdürmene izin versin ki en önde gelen Okula çabucak ulaşasın. Orada, böyle düşünmeyi seviyorum, yanında bir kuzen değil, bir dost değil, sana bütünüyle bağlı bir erkek kardeşin olacak, çünkü tek hayalim ikimizi, bir akrabamızın adını deyim yerindeyse ölümsüzleştirdiği o parlak [benim?] okulda görmek. -

Ya sen, iyi Henry, Kraliyet Donanmasını düşünmüyor musun? Yapabileceğin en iyi şey bu. Brest'e ulaşabilmek için matematiğe sıkı çalış, ama inan bana, denizci olmak için izlenebilecek en iyi yol Brest'e gitmek değil, benim başladığım gibi başlayıp daha sonra uzak deniz seferleri için yeterlik kazanmaktır. Yeterlik kazandığında şartların uygun olup olmadığına bakarsın, oradan devlet gemilerine geçersin.

Teşekkür ederim, sevgili kız kardeşim Cécile, bana verdiğiniz dostluk göstergesi için. Bundan son derece gurur duyuyorum ve hep sizi düşüneceğim, ama bunu yapmak için ona ihtiyacım yoktu, sevgili kız kardeşim, çünkü bana gösterdiğiniz iyilikleri, incelikleri insan nasıl unutabilir? Yine de bunun için size teşekkür ederim. Amy'yi ve Marie'yi de benim için içtenlikle kucaklayın..

Ya siz, yaşlı anne babam, Gökler birkaç yıl sonra sizi kalbime bastırma lütfunu bana versin.. Hoşça kalın, gönlümde tuttuğum hepiniz, sevdiğim hepiniz. Size mutluluk, sağlık, refah diliyorum; Tanrı bunu duysun ve dileklerimin gerçekleşmesini sağlasın. Şimdi sizden ayrıldığımı ve belki ..... sonsuza dek ayrıldığımı düşününce gözlerim doluyor, devam edemiyorum.. Mektuba ayıracak zamanım kalmadı, çünkü hava kararmaya başlıyor ve onu bugün göndermeyi istiyorum..

Bir kez daha hoşça kalın..

İnanın bana, size bütünüyle bağlı ve sizi çok seven kuzeniniz ve dostunuz

G. E. de Coriolis

Neruda Archives · NRA-L-000018

I. Lettres
1716 - 1899

Neruda Archives
www.neruda-archives.org

YAYINA HAZIRLAMA · ÇEVRİYAZI · TÜRKÇE ÇEVİRİ · YAYIMCI
© 2026 Michal Neruda – Neruda Archives
Çevriyazı, çeviri ve yayına hazırlama çalışmaları yapay zekâ araçlarının yardımıyla gerçekleştirilmiştir.

Birinci elektronik baskı · 2026

ISBN 978-80-88579-20-5 (online ; PDF)